

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ»**

Φοιτήτριες:

ΜΠΙΖΙΛΙΩΤΗ ΝΙΚΗ (Α.Μ. 10055)

ΠΑΓΩΝΙΔΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ (Α.Μ. 9797)

ΠΑΠΑΔΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ (Α.Μ. 9690)

Επιβλέπων Καθηγητής:

ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Ηράκλειο

Απρίλιος 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	4
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	7
ABSTRACT.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
1.1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΟΣ	9
1.2. ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ.....	10
1.3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	10
1.4. ΒΑΣΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ.....	12
2.1. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ.....	12
2.2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	13
2.2.1. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	14
2.2.2. ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	14
2.2.3. ΜΟΝΤΕΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	16
2.3. Η ΧΟΑΝΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	18
2.4. ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ.....	21
2.5. ΕΜΠΟΔΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ.....	25
3.1. Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	25
3.2. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	26
3.2.1. ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	27
3.2.2. ΚΡΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ.....	27
3.2.3. BUSINESS ANGELS	29
3.2.4. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	30
3.2.5. FACTORING.....	31
3.2.6. VENTURE CAPITAL	33
3.2.7. CROWDFUNDING	35
3.3. ΑΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	35
3.3.1. ΘΕΡΜΟΚΟΙΤΙΔΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	36

3.3.2.	ΠΑΡΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....39		
4.1.	ΣΤΟΧΟΙ.....	39
4.2.	ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΕΙΓΜΑ	40
4.3.	ΜΕΡΟΣ Α: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	40
4.4.	ΜΕΡΟΣ Β: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ.....	46
4.5.	ΜΕΡΟΣ Γ: ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	62
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.....		79
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....		81
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....		85
	ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	85

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 2.1. Η χοάνη της καινοτομίας.....	19
Εικόνα 2.2. Οι παράγοντες που καθιστούν αναγκαία την καινοτομία.....	21
Εικόνα 3.1. Εξέλιξη εργασιών Factoring στην Ελλάδα.....	33

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία, με θέμα: «ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ», συντάχθηκε στα πλαίσια της Πτυχιακής μας μελέτης στο Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Κρήτης.

Κεντρικό άξονα της εργασίας αποτελεί η μεθοδική προσέγγιση της έννοιας της καινοτομίας και της επιχειρησιακής αξιοποίησής της, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης της εν λόγω αξιοποίησης. Σε μία χρονική περίοδο που παρουσιάζει έντονη ύφεση και αμφιλεγόμενες οικονομικές και πολιτικές συνθήκες, η ραγδαία τεχνολογική πρόοδος, η αξιοποίηση της καινοτομίας, καθώς και η ανάγκη για νέες επιχειρηματικές στρατηγικές, έχουν οδηγήσει όλο και περισσότερες επιχειρήσεις ανά τον κόσμο στο να στραφούν προς την αξιοποίηση της καινοτομίας για την ανάπτυξή τους. Στην Ελλάδα μάλιστα, παρά τις δυσμενείς κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, πολλοί επιχειρηματίες στράφηκαν προς τα επιχειρηματικά μοντέλα αξιοποίησης της καινοτομίας, και μάλιστα σε αρκετές περιπτώσεις οι επιχειρήσεις τους γνώρισαν μεγάλη άνθιση, τόσο εντός όσο και εκτός συνόρων.

Στόχος μας είναι να μελετήσουμε και να αναδείξουμε την μαζική αυτή στροφή των επιχειρηματιών προς την αξιοποίηση της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών στις δραστηριότητες της επιχείρησής τους, η οποία έχει δημιουργήσει πολλές ευκαιρίες για τους επιχειρηματίες, τους καταναλωτές, αλλά και τους επενδυτές. Έχουν αναπτυχθεί ποικίλα μέσα για την χρηματοδότηση και την οικονομική ενίσχυση της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας, τα οποία θα επιχειρήσουμε να παρουσιάσουμε και να αναλύσουμε στα πλαίσια της παρούσας εργασίας.

Όσον αφορά το ερευνητικό μέρος της εργασίας, θα πραγματοποιήσουμε πρωτογενή έρευνα, η οποία διεξάγεται μέσω ερωτηματολογίου που έχουμε αποστείλει σε μία λίστα επιχειρήσεων της Ελλάδας, με στόχο να αντλήσουμε στοιχεία και να εξάγουμε χρήσιμα συμπεράσματα, σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησης της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας στην ελληνική πραγματικότητα.

Για τη συγγραφή της εργασίας ακολουθήθηκε συστηματική έρευνα και μελέτη επιστημονικών άρθρων, ερευνητικών δημοσιεύσεων, αλλά και εκτεταμένη αναζήτηση

πηγών στο Διαδίκτυο. Στη συνέχεια, συγκροτήθηκε η εργασία με βάση τα επιστημονικά ευρήματα αλλά και διεξοδικά συμπεράσματα της έρευνας.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον επιβλέποντα Καθηγητή μου, κ. Αναστασάκη Ανδρέα για την ανεκτίμητη καθοδήγηση και γνώση που μου προσέφερε καθ' όλη την διάρκεια της παρούσας εκπόνησης, καθώς και την ευρύτερη επιστημονική κοινότητα του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, αλλά και τους Συναδέλφους Φοιτητές, για την άριστη συνεργασία και πολύτιμη υποστήριξη κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το πρώτο κεφάλαιο αποτελεί ουσιαστικά ένα εισαγωγικό κεφάλαιο, στο οποίο παρουσιάζονται ορισμένα βασικά στοιχεία για την εργασία, όπως είναι ο προσδιορισμός του θέματος υπό εξέταση, αναφορά στην σχετική έρευνα που εντοπίσαμε για το θέμα αυτό, καθώς και η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας.

Ο θεματικός άξονας του δεύτερου κεφαλαίου είναι η επιχειρηματική αξιοποίηση της καινοτομίας. Στο κεφάλαιο αυτό αναλύουμε την έννοια της επιχειρηματικής καινοτομίας, ενώ περιγράφουμε τα είδη και τα μοντέλα αυτής. Επιπλέον, αναφερόμαστε στην έννοια της χοάνης της καινοτομίας και παραθέτουμε μία λίστα από τα κυριότερα πλεονεκτήματα αλλά και τους περιορισμούς κατά την επιχειρηματική αξιοποίηση της καινοτομίας.

Το τρίτο κεφάλαιο πραγματεύεται το βασικό ζήτημα της χρηματοδότησης της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας. Πιο συγκεκριμένα, παραθέτουμε τις συνηθέστερες πηγές χρηματοδότησης που συναντώνται διεθνώς, αλλά και σε άλλες μορφές οικονομικής ενίσχυσης που δεν θεωρούνται επακριβώς ως χρηματοδότηση, αλλά συντελούν στην ενίσχυση και ανάπτυξη των επιχειρήσεων που επιχειρούν να καινοτομήσουν, ειδικά κατά τα πρώτα στάδια της ανάπτυξής τους.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται διαγραμματικά και περιγραφικά, τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το ερευνητικό μέρος της εργασίας μας, μέσω της διεξαγωγής ερωτηματολογίου, το οποίο παρατίθεται στο τέλος της εργασίας, στα Παραρτήματα.

Κατόπιν, παραθέτουμε τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την εργασία μας, καθώς επίσης την Βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για την άντληση πληροφοριών, αλλά και τον Πίνακα εικόνων τις οποίες έχουμε ενσωματώσει στο κείμενο της εργασίας.

ABSTRACT

The first chapter is essentially an introductory chapter, which provides some basic information about this work, such as the determination of the subject under examination, a reference to the relevant survey we found for this subject, as well as the methodology followed for the preparation of this work.

The thematic axis of the second chapter is the business development of innovation. In this chapter we analyze the concept of business innovation, while describing its types and models. Furthermore, we refer to the concept of the innovation funnel and we present a list of the principal advantages and limitations during the business development of innovation.

The third chapter deals with the key issue of funding of the business development of innovation. More specifically, we present the most common sources of funding met worldwide, but also some other forms of financial support that are not considered exactly as funding, but they contribute to the strengthening and development of companies attempting to innovate, especially in the early stages of their development.

The fourth chapter presents diagrammatic and descriptive, the results obtained from the research part of our work, through conducting questionnaire, presented at the end of the work, in the Annexes.

Then, we present the conclusions drawn from our work, as well as the literature that was used to obtain information, but also the Table of images which we have included in the text of the work.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος του εισαγωγικού αυτού κεφαλαίου αυτού είναι η συνοπτική επισκόπηση της παρούσας εργασίας, η οποία περιλαμβάνει τον προσδιορισμό του θέματος υπό εξέταση, την σχετική προγενέστερη έρευνα του ζητήματος, καθώς και στοιχεία για την μεθοδολογία που ακολουθήθηκε.

1.1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΟΣ

Σε μια εποχή που όλα μεταβάλλονται με φρενήρεις ρυθμούς, ο επιχειρηματικός κόσμος ήταν αναμενόμενο να καταφύγει σε νέες μεθόδους και στρατηγικές προκειμένου να συμβαδίσει με τις νέες απαιτήσεις. Οι εξελισσόμενες τεχνολογίες, οι μεταβαλλόμενες ανάγκες των καταναλωτών, τα αυξημένα επίπεδα επιχειρηματικού ανταγωνισμού, η ανάγκη για καλύτερη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων με ταυτόχρονη αύξηση του κέρδους, είναι κάποιοι από τους βασικούς παράγοντες που καθιστούν απαραίτητη την ενσωμάτωση της καινοτομίας στην ιδεολογία και την δραστηριότητα κάθε επιχείρησης.

Ανεξάρτητα από το μέγεθος της επιχείρησης ή τον κλάδο στον οποίο ανήκει, κάθε επιχείρηση μπορεί να διεκδικήσει την επίτευξη μιας καινοτομίας, κάτι που φυσικά προϋποθέτει την κατάλληλη γνώση, έρευνα και έμπνευση από το ανθρώπινο δυναμικό της.

Ωστόσο, είναι φυσικό, στα πρώτα βήματά της προς την υλοποίηση ενός πρωτοποριακού και καινοτόμου σχεδίου, μια επιχείρηση να βρεθεί αντιμέτωπη με την ανάγκη περαιτέρω χρηματοδότησης και οικονομικής ενίσχυσης. Πράγματι, τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και γενικότερα σε όλο τον κόσμο, έχουν εμφανιστεί και αξιοποιηθεί ποικίλες πηγές χρηματοδότησης για την επιχειρησιακή αξιοποίηση της καινοτομίας.

Το βασικό θέμα της πτυχιακής αυτής εργασίας, είναι η παρουσίαση ορισμένων βασικών πτυχών της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας, όπως και η παρουσίαση και ανάλυση των πηγών αυτών χρηματοδότησής της.

Πράγματι, πραγματοποιούμε την προαναφερθείσα ανάλυση, ταξινομώντας κατάλληλα τα επιμέρους ζητήματα στις αντίστοιχες υποενότητες, ανάλογα με το βασικό θέμα του εκάστοτε κεφαλαίου.

1.2. ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Κατά την συλλογή πληροφοριών για την συγγραφή της εργασίας, διαπιστώσαμε ότι το θέμα της χρηματοδότησης της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας απασχολεί ευρέως επιστήμονες, οικονομολόγους, δημοσιογράφους και γενικότερα συγγραφείς άρθρων, λόγω του ενδιαφέροντος που παρουσιάζει ως ένας εξελιγμένος τρόπος ανάπτυξης της σύγχρονης επιχείρησης και προώθησης της νεανικής επιχειρηματικότητας, αλλά και των προοπτικών και πλεονεκτημάτων που προσφέρει στον σύγχρονο επιχειρηματία, ειδικά σε περίοδο έντονης οικονομικής ύφεσης.

Πολλά από τα άρθρα, τις ηλεκτρονικές πηγές, τα δημοσιεύματα και τα έντυπα που εντοπίσαμε, χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών για την μελέτη μας, γι' αυτό και παρατίθενται στην Βιβλιογραφία στο τέλος της εργασίας μας.

1.3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για τους σκοπούς της εργασίας διεξάχθηκε εμπειριστατωμένη έρευνα και μελέτη κυρίως επιστημονικών άρθρων, διαδικτυακών εντύπων και αναρτήσεων, ερευνητικών δημοσιεύσεων, εργασιών και διατριβών, καθώς και μεθοδική αναζήτηση πηγών στο Διαδίκτυο. Στη συνέχεια, το θεωρητικό μέρος της εργασίας συντάχθηκε με βάση τα ευρήματα της αναζήτησής μας, σε συνδυασμό με τα διεξοδικά συμπεράσματα που εξαγάγαμε κατά τη μελέτη μας.

Σχετικά με το ερευνητικό μέρος της εργασίας, κατασκευάστηκε ερωτηματολόγιο και μοιράστηκε με την μορφή Google Form σε ελληνικές επιχειρήσεις με στόχο την συλλογή στατιστικών στοιχείων για την χρηματοδότηση της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας στην Ελλάδα. Στην συνέχεια, τα στοιχεία αυτά συγκεντρώθηκαν για την κατασκευή των αντίστοιχων γραφημάτων, ενώ έχουμε συμπεριλάβει στην μελέτη μας ανάλυση SPSS για τα δεδομένα που συλλέχθηκαν.

1.4. ΒΑΣΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το βασικό συμπέρασμα που προκύπτει από την εργασία αυτή είναι ότι, εφόσον η επιχειρησιακή αξιοποίηση της καινοτομίας μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικής σημασίας ρόλο στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων, είναι σημαντικό αυτές να επιδιώκουν την χρηματοδότησή τους από ποικίλες πηγές χρηματοδότησης, ανάλογα τις ανάγκες και τις δυνατότητές τους. Πράγματι, διαπιστώνουμε ότι υπάρχει ιδιαίτερη κινητικότητα ως προς αυτή την κατεύθυνση, δεδομένου ότι συναντάμε πολλές μορφές χρηματοδότησης και οικονομικής ενίσχυσης της επιχειρηματικής καινοτομίας, ενώ βλέπουμε ότι οι επιχειρήσεις στο εξωτερικό αλλά και στην Ελλάδα, επιδιώκουν κατά περίπτωση την χρηματοδότησή τους με στόχο την ενσωμάτωση της καινοτομίας στην δραστηριότητά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Στο κεφάλαιο αυτό παραθέτουμε ορισμένες εισαγωγικές πληροφορίες για την επιχειρηματική καινοτομία, όπως είναι ο ορισμός της, καθώς και κάποια βασικά χαρακτηριστικά και άλλες σημαντικές σχετιζόμενες με αυτήν έννοιες, των οποίων η μελέτη μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη στην κατανόηση των χαρακτηριστικών της καινοτομίας στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον.

2.1. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Είναι γεγονός πως δεν έχει υιοθετηθεί κάποιος αποκλειστικός ορισμός για την έννοια της καινοτομίας, καθώς κατά καιρούς έχουν υπάρξει πολλές διαφορετικές προσεγγίσεις του όρου και διατυπώσεις του ορισμού. Κάθε άνθρωπος αντιλαμβάνεται την καινοτομία με τον δικό του ξεχωριστό τρόπο, ωστόσο είναι κοινώς αποδεκτό ότι η ιδέα της καινοτομίας περιλαμβάνει τις έννοιες του νέου, του πρωτοποριακού και του διαφορετικού.

Θα μπορούσαμε να ορίσουμε την καινοτομία ως τη σύλληψη, διατύπωση και υλοποίηση κάποιας δημιουργικής και πρωτοποριακής ιδέας, όχι απαραίτητα επιχειρηματικής. Ωστόσο, η έννοια της καινοτομίας συχνά σχετίζεται με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και συναντάται σε τομείς που αφορούν το εμπόριο, την αγορά, την ανάπτυξη νέων προϊόντων και παραγωγικών διαδικασιών.

Ωστόσο, δεν θα πρέπει να συγχέουμε την καινοτομία με την δημιουργικότητα, εφόσον οι δύο αυτές έννοιες αν και σχετιζόμενες, δεν είναι ταυτόσημες. Η δημιουργικότητα σχετίζεται με την ικανότητα παραγωγής αυθεντικών ιδεών, ενώ η καινοτομία περιλαμβάνει, εκτός από τη σύλληψη, την διαδικασία της υλοποίησης των ιδεών αυτών. [1] Μέσα από την καινοτομία, μπορούν να αναδειχθούν προϊόντα ή υπηρεσίες που είτε δεν υπήρχαν στο παρελθόν είτε αποτελούν βελτιωμένες υλοποιήσεις παλαιότερων παραγκωνισμένων ιδεών.

Κάποιοι από τους ορισμούς που έχουν δοθεί για την καινοτομία, είναι οι εξής:

- Μία νέα ιδέα, συσκευή ή μέθοδος ή η διαδικασία της εισαγωγής νέων ιδεών, συσκευών ή μεθόδων. [Merriam-Webster Encyclopedia] [2]
- Η υλοποίηση αλλαγών σε κάτι ήδη καθιερωμένο, με την εισαγωγή κάτι καινούριου. [The New Oxford Dictionary of English,1998] [3]
- Καινοτομία δεν είναι το να σκέφτεσαι ξεχωριστά, αλλά το να σκέφτεσαι ελεύθερα (με συγκεκριμένους τρόπους) πάνω στα ήδη υπάρχοντα προβλήματα και ανάγκες. [Razeghi Andrew, 2008] [4]

Ένας ακόμα διαχωρισμός που θα πρέπει να διασαφηνιστεί, είναι εκείνος μεταξύ των εννοιών της εφεύρεσης και της καινοτομίας. Πρέπει να τονίσουμε ότι η καινοτομία δεν ισοδυναμεί απαραίτητα με την εφεύρεση, αλλά συνήθως αποτελεί μία ευρύτερη διαδικασία αναζήτησης, εξόρυξης και διύλισης της γνώσης που κατέχουμε για ήδη υπάρχοντα προϊόντα ή υπηρεσίες. [5]

Κατά συνέπεια, η εφεύρεση δεν είναι ούτε αναγκαία ούτε ικανή συνθήκη για την καινοτομία. [6] Για να αναπτυχθεί μια καινοτομία δεν είναι απαραίτητο να έχει εφευρεθεί κάτι αποκλειστικά καινούριο. Από την άλλη, εφόσον η έννοια της καινοτομίας αφορά τόσο την σύλληψη ιδέας όσο και την υλοποίηση αυτής, ακόμα και αν πράγματι εφευρεθεί κάτι καινούριο, αυτό δεν σημαίνει ότι αυτομάτως μπορεί να χαρακτηριστεί και ως καινοτομία, καθώς υπάρχει το ενδεχόμενο η εν λόγω εφεύρεση να μην μπορέσει να υλοποιηθεί στην πράξη. Η εφεύρεση σχετίζεται με την πρωταρχική σύλληψη μιας ιδέας για ένα προϊόν ή διαδικασία, ενώ η καινοτομία σχετίζεται με την σύλληψη για τον τρόπο υλοποίησης μια τέτοιας ιδέας. [1]

2.2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Η έννοια της καινοτομίας συχνά συναντάται σε οικονομικό και εμπορικό πλαίσιο, καθώς αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα για την επιβίωση μιας επιχείρησης και την διατήρηση του ανταγωνιστικού της πλεονεκτήματος στην αγορά.

2.2.1. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η έννοια της επιχειρηματικής καινοτομίας σχετίζεται άμεσα με τις διαδικασίες της Έρευνας και της Ανάπτυξης, οι οποίες συντελούνται στα τμήματα Έρευνας και Ανάπτυξης της επιχείρησης (Research and Development R&D), τα οποία έχουν ως στόχο την πραγματοποίηση μελετών, ερευνών και πειραμάτων για την βελτίωση των παραγωγικών διαδικασιών που συντελούνται εντός της επιχείρησης. [7]

2.2.2. ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Η καινοτομία η οποία συντελείται στα πλαίσια μιας επιχείρησης, διακρίνεται στα ακόλουθα είδη:

- **Τεχνολογική Καινοτομία**

Η τεχνολογική καινοτομία σχετίζεται με την εφαρμογή των τεχνολογικών και επιστημονικών στρατηγικών και μεθόδων, στα πλαίσια της παραγωγής. Αφορά την υιοθέτηση νέων, πρωτοποριακών ή σημαντικά βελτιωμένων τεχνολογικών μεθόδων παραγωγής, οι οποίες συνήθως σχετίζονται με τον εξοπλισμό, τον ποιοτικό έλεγχο, την συσκευασία και τη διανομή των προϊόντων της επιχείρησης. [8]

- **Καινοτομία Προϊόντος**

Η καινοτομία προϊόντος συντελείται μέσω της σύλληψης μίας ιδέας για την δημιουργία και ανάπτυξη ενός νέου προϊόντος ή υπηρεσίας, ή την ριζική βελτίωση ενός ήδη υπάρχοντος προϊόντος ή υπηρεσίας, προς όφελος των καταναλωτών και της κάλυψης των ιδιαίτερων αναγκών τους. Με τον όρο προϊόντα αναφερόμαστε στα υλικά αγαθά. Στις υπηρεσίες μπορούμε να κατατάξουμε τις τραπεζικές, χρηματοπιστωτικές, ασφαλιστικές, υγειονομικές και άλλες υπηρεσίες. [1]

Η καινοτομία προϊόντος που συντελείται σε σχέση με τα υλικά αγαθά, αυτή μπορεί να περιλαμβάνει σημαντικές εξελίξεις και βελτιώσεις στη σχεδίαση, τα

τεχνικά χαρακτηριστικά, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά, τον συνδυασμό των συστατικών τους μερών, τις πρώτες ύλες για την παραγωγή τους, καθώς και τα πεδία εφαρμογής τους.

Όσον αφορά τις παρεχόμενες υπηρεσίες, το συγκεκριμένο είδος καινοτομίας μπορεί να βρίσκει εφαρμογή όσον αφορά νέες προσεγγίσεις και μεθόδους εξυπηρέτησης, νέες υποδομές και εγκαταστάσεις για την παροχή των υπηρεσιών, πρωτοποριακά μέσα αλληλεπίδρασης με τον καταναλωτή, κλπ.

- **Καινοτομία Διαδικασίας**

Η καινοτομία διαδικασίας σχετίζεται με την βελτίωση των διαδικασιών που συντελούνται εντός της επιχείρησης, με στόχο την επίτευξη του βέλτιστου συνδυασμού ταχύτητας, απόδοσης στην παραγωγική διαδικασία, αλλά και της ευελιξίας και της παραγωγικότητας, καθώς επίσης και την μέγιστη δυνατή εξοικονόμηση ενέργειας και πόρων και της ελάχιστης δυνατής παραγωγής αποβλήτων. [8]

Η καινοτομία διαδικασίας μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην διαφοροποίηση μιας επιχείρησης και την εξασφάλιση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος με έμμεσο τρόπο, μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας, πόρων και κεφαλαίου. Έτσι, με την βελτίωση των ενδιάμεσων διαδικασιών κατά την παραγωγική διαδικασία, η επιχείρηση και το προϊόν της μπορούν να επωφεληθούν σημαντικά, παρ' όλο που η συγκεκριμένη καινοτομία δεν αφορά αυτή καθ' εαυτή την βελτίωση του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

- **Καινοτομία Διοίκησης**

Η καινοτομία διοίκησης περιλαμβάνει την υιοθέτηση νέων στρατηγικών, μεθοδολογιών και πρωτοποριακής νοοτροπίας από την πλευρά της διοίκησης της επιχείρησης, με απώτερο στόχο την αλλαγή στις λειτουργίες και τις ενέργειες της διοίκησης. [8]

Η βελτίωση των διαδικασιών που απορρέουν από τις ενέργειες της διοίκησης αποτελεί έναν εξίσου σημαντικό παράγοντα προς την ευρύτερη εξέλιξη και την καινοτομία στους κόλπους της επιχείρησης, δεδομένου ότι οι ριζικές αλλαγές

προέρχονται ουσιαστικά από την κορυφή της πυραμίδας στα πλαίσια ενός οργανισμού.

- **Καινοτομία Μάρκετινγκ**

Η καινοτομία μάρκετινγκ περιλαμβάνει την ανάπτυξη νέων πρωτοποριακών και βελτιωμένων στρατηγικών και μεθόδων που έχουν να κάνουν με την διεξαγωγή του μάρκετινγκ, της διαφήμισης, της προώθησης, της τιμολόγησης και της διανομής των προϊόντων.

2.2.3. ΜΟΝΤΕΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Στα πλαίσια της καινοτομικής της δραστηριότητας, μία επιχείρηση μπορεί να υιοθετήσει κάποιο από τα ακόλουθα μοντέλα καινοτομίας:

- **Το Ανοιχτό Μοντέλο Καινοτομίας (Open Innovation Paradigm)**

Το Ανοιχτό Μοντέλο της Καινοτομίας προϋποθέτει την αξιοποίηση από την επιχείρηση, ιδεών και καινοτομικών στρατηγικών, οι οποίες δεν αναπτύσσονται μόνο μέσα στην ίδια την επιχείρηση, αλλά και έξω από αυτήν, εντός διαφορετικών οργανισμών που συνεργάζονται με αυτήν, με στόχο την διεύρυνση των δυνατοτήτων της, την γρήγορη και ευρεία εξέλιξη της τεχνολογίας της και την ανακάλυψη νέων ευκαιριών. [Henry Chesbrough] [9] Η υιοθέτηση του Ανοιχτού Μοντέλου περιλαμβάνει την συνεργασία των τμημάτων Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, προς την επίτευξη του κοινού τους στόχου.

Κατά την υιοθέτηση του ανοιχτού μοντέλου, οι επιχειρήσεις γνωρίζουν και αποδέχονται ότι οι ιδέες και οι στρατηγικές τους δεν προορίζονται για αποκλειστική χρήση από αυτές, αλλά μοιράζονται και προωθούνται προς τις τρίτες επιχειρήσεις με τις οποίες συνεργάζονται σε μία κοινή καινοτομική πορεία.

Από την άλλη πλευρά, με τον τρόπο αυτό η επιχείρηση αποκτά σημαντικά οικονομικά οφέλη, μιας και οι οικονομικές απαιτήσεις σε πόρους και ανθρώπινο κεφάλαιο, οι οποίες συνήθως παρουσιάζονται αυξημένες σε περιόδους καινοτομικής δραστηριότητας, επίσης διαμοιράζονται μεταξύ των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων. Το αυξημένο κόστος και το οικονομικό ρίσκο για την ανάπτυξη της καινοτομικής δραστηριότητας μειώνονται σε αυτές τις περιπτώσεις τουλάχιστον στο μισό, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται νέες ευκαιρίες και να ανοίγονται νέοι ορίζοντες ως προς το μέγεθος της καινοτομίας.

Παράλληλα, η επιχείρηση εξοικονομεί και χρόνο, εφόσον δεν είναι απαραίτητο να έχει η ίδια συλλάβει την αρχική ιδέα του καινοτομικού σχεδίου, αλλά μπορεί να υλοποιεί ή να επεκτείνει μία ήδη υπάρχουσα ιδέα της συνεργαζόμενης επιχείρησης, αποκομίζοντας μερίδιο από την προβολή προς τον επιχειρηματικό κόσμο και την αναγνώριση από το καταναλωτικό κοινό, από την στιγμή που θα τελειοποιήσει και θα εφαρμόσει την ιδέα αυτή.

Βέβαια, σε τέτοιες περιπτώσεις, πρέπει να προσυμφωνηθούν και να υπογραφούν οι τρόποι με τους οποίους θα ρυθμιστούν τα θέματα περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Intellectual Property) του καινοτομικού επιτεύγματος.

- **Το Κλειστό Μοντέλο Καινοτομίας (Closed Innovation Paradigm)**

Στον αντίποδα του ανοιχτού μοντέλου βρίσκεται το Κλειστό Μοντέλο Καινοτομίας, το οποίο υποδεικνύει έναν κλειστό και πιο περιορισμένο τρόπο ανάπτυξης της καινοτομικής δραστηριότητας, η οποία συντελείται εντός των ορίων αποκλειστικά και μόνο μιας επιχείρησης. Το μοντέλο αυτό βασίζεται στην αντίληψη ότι η επιτυχημένη καινοτομική δραστηριότητα προϋποθέτει τον αποκλειστικό έλεγχο και την κατοχή των δικαιωμάτων της Πνευματικής Ιδιοκτησίας από την εκάστοτε επιχείρηση στην οποία ανήκουν. [10]

Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό, το εργατικό δυναμικό της επιχείρησης αναπτύσσει καινοτομική δραστηριότητα αυστηρά μέσα στα πλαίσια του οργανισμού και οι ιδέες και οι στρατηγικές γνωστοποιούνται και ακολουθούνται μόνο από τους εργαζόμενους σε αυτόν. Το τμήμα Έρευνας και

Ανάπτυξης της επιχείρησης λειτουργεί μόνο προς όφελος της ίδιας της επιχείρησης.

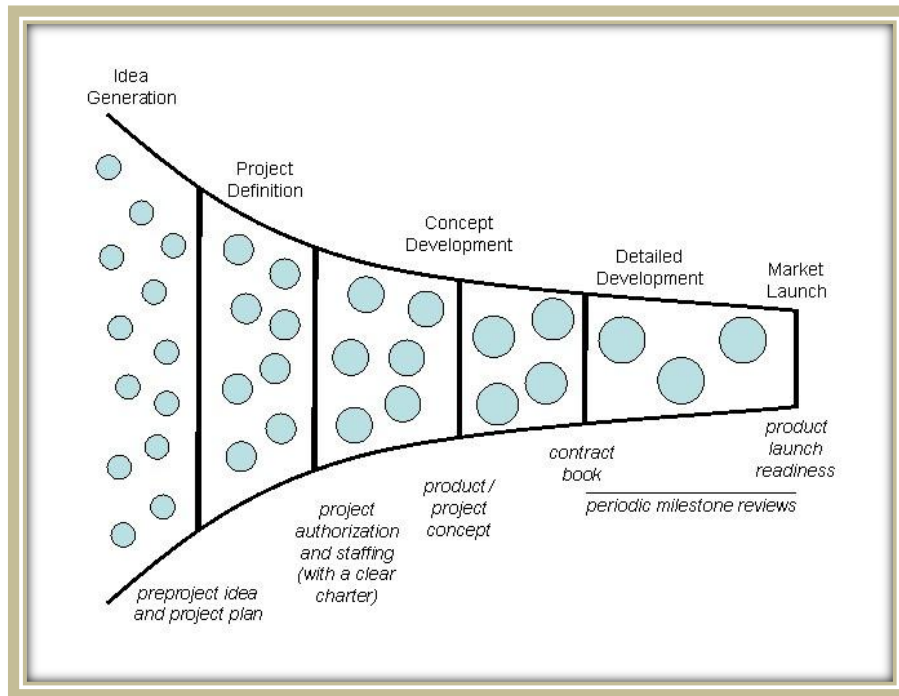
Σε αντίθεση με το ανοιχτό μοντέλο, στην περίπτωση αυτή το κόστος για την επιχείρηση σε πόρους και ανθρώπινο δυναμικό, καθώς επίσης και το ρίσκο που περιλαμβάνει η καινοτομία, επιβαρύνει αποκλειστικά την εν λόγω επιχείρηση, γεγονός που περιορίζει τις κινήσεις και τις δυνατότητές της σε σχέση με το διαθέσιμο κεφάλαιο, ενώ καθιστά επιτακτική την ανάγκη για βέλτιστες πρακτικές και πολύ πιο μελετημένες κινήσεις.

Πλέον το κλειστό μοντέλο καινοτομίας έχει αρχίσει να θεωρείται απαρχαιωμένο σε σχέση με το ανοιχτό μοντέλο, μιας οι ανάγκες της σύγχρονης εποχής ευνοούν και προωθούν την ευρύτερη εκπαίδευση, την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, την αξιοποίηση της τεχνολογίας της πληροφορίας, καθώς και την απόκτηση γνώσης από όσο το δυνατόν περισσότερες πηγές. [11]

2.3. Η ΧΟΑΝΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Η Διαχείριση της Καινοτομίας μπορεί να παρομοιαστεί με μία «χοάνη» (Innovation Funnel), μέσα από την οποία συντελείται το φιλτράρισμα των εισερχόμενων ιδεών και πληροφοριών και των επί μέρους διαδικασιών, ώσπου στο τέλος μένει μόνο η ουσία της καινοτομίας. Η χοάνη επιτρέπει το πέρασμα από ένα σύνολο δημιουργικών ιδεών σε μία λογική ακολουθία επιμέρους εργασιών προς διεκπεραίωση, ακολουθώντας πάντα την στρατηγική της επιχείρησης. [Wheelwright & Clarke, 1992] [12]

Στην **Εικόνα 2.1.** διακρίνονται τα στάδια που περιλαμβάνονται στο μοντέλο της χοάνης της καινοτομίας.

Εικόνα 2.1. Η χοάνη της καινοτομίας

(Πηγή: https://geo-ide.noaa.gov/wiki/index.php?title=Less_is_More)

Σύμφωνα με τη χοάνη της καινοτομίας, η συνολική διαδικασία της καινοτομίας χωρίζεται σε συγκεκριμένα επιμέρους στάδια, δηλαδή επιμέρους εργασίες που πρέπει να ολοκληρωθούν επιτυχώς, έτσι ώστε το προϊόν κάθε μίας εξ' αυτών να προχωράει στην επόμενη προς αξιολόγηση και βελτίωση.

Το πρώτο στάδιο της χοάνης είναι η γέννηση των νέων ιδεών, είτε από μεμονωμένα μέλη του ανθρώπινου δυναμικού του οργανισμού, είτε ως αποτέλεσμα συνολικής και ομαδικής προσπάθειας και αξιοποίησης ιδεών από πηγές εντός και εκτός της επιχείρησης. Οι ιδέες αυτές μπορεί είτε να βασίζονται στις ήδη υπάρχουσες τάσεις της αγοράς και τις ανάγκες των καταναλωτών (market-pull), είτε να οδηγούνται από την παράλληλη εξέλιξη της τεχνολογίας (technology-push). [13]

Το επόμενο στάδιο περιλαμβάνει την διαδικασία της συγκεκριμενοποίησης του στόχου και της επιλογής των καλύτερων ιδεών, εκείνων που φαίνονται να έχουν τις περισσότερες πιθανότητες να προσελκύσουν χρηματοδότηση και να υλοποιηθούν με τη μεγαλύτερη πιθανότητα επιτυχίας. Στο συγκεκριμένο στάδιο θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ότι η επιλογή των κατάλληλων ιδεών είναι ζήτημα κρίσιμης σημασίας, καθώς η επιλογή περισσότερων ιδεών από όσες μπορούν πραγματικά να χρηματοδοτηθούν

και να αξιοποιηθούν, ενδέχεται να οδηγήσει στην αποτυχία κάποιων εξ' αυτών και την αδικαιολόγητη σπατάλη των χρησιμοποιούμενων πόρων και του κεφαλαίου της επιχείρησης.

Στο επόμενο στάδιο ξεκινά η λεπτομερής ανάπτυξη της επιλεγμένης ιδέας, όπου οι ιδέες που έχουν αποσπάσει χρηματοδότηση ξεκινούν την πορεία τους προς την υλοποίηση, ώστε να παραχθούν παραδοτέα προϊόντα, η πώληση των οποίων επιδιώκεται να φέρει σημαντικά έσοδα στην επιχείρηση.

Η επιχείρηση ακολουθεί τα βήματα που υποδεικνύονται από το μοντέλο της χοάνης της καινοτομίας, επιδιώκοντας μέσα από αυτά να υλοποιήσει το σχέδιό της προς την καινοτομία, να παρουσιάσει το προϊόν αυτής και να βρει την επιθυμητή ανταπόκριση από το καταναλωτικό κοινό.

Μέσα από το μοντέλο της χοάνης και την εφαρμογή των επιμέρους σταδίων, διευκολύνεται η διαχείριση της καινοτομίας και ελαχιστοποιείται η πολυπλοκότητά της, μέσω της συνεχιζόμενης «στένωσης» και σε ορισμένες περιπτώσεις συγχώνευσης των διαφορετικών βημάτων, καθένα από τα οποία οδηγεί στην επίτευξη ενός επιμέρους στόχου προς την επίτευξη της καινοτομίας. **[14]**

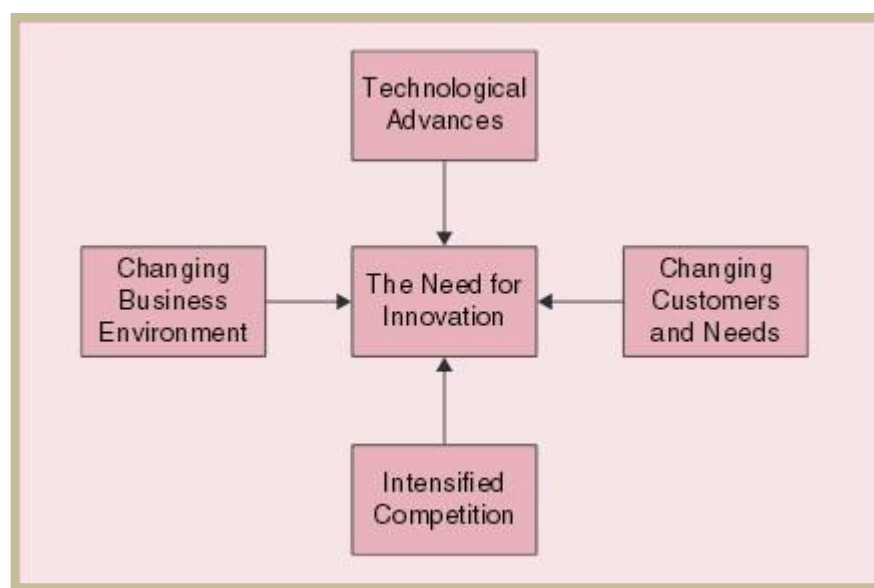
Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι με την ολοκλήρωση κάθε σταδίου της χοάνης, το ενδιάμεσο παραγόμενο προϊόν θα πρέπει να υπόκειται σε ελέγχους και επαναξιολογήσεις, αλλά και να τίθενται ερωτήματα για τον αν το προϊόν προσεγγίζει πράγματι την επιθυμητή υλοποίηση της αρχικής καινοτομικής ιδέας και αν συγκλίνει ή αποκλίνει από την επιθυμητή λειτουργικότητά του.

Για την οργάνωση και τον σωστό προγραμματισμό των ελέγχων αυτών και των εκτιμήσεων, έχουν αναπτυχθεί κάποιοι συστηματικοί τρόποι εκτίμησης και αξιολόγησης του συνόλου των διαδικασιών και των προϊόντων αυτών, που λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη εξισορρόπησης μεταξύ του ρίσκου και του κέρδους και της διατήρησης της σταθερότητας του καινοτομικού εγχειρήματος, παρά τη συνήθως περιορισμένη διαθεσιμότητα σε πόρους. **[15]**

Το σύνολο των τεχνικών αυτών συναντάται συχνά στην βιβλιογραφία με τον όρο Portfolio Management (PM). Μέσω αυτών μπορεί να συντελεστεί εκτίμηση των αποτελεσμάτων των επιμέρους διαδικασιών της χοάνης της καινοτομίας, ακολουθώντας ένα μοντέλο συστηματικής οργάνωσης, σύγκρισης, ταξινόμησης και υπολογισμού όλων των πιθανών συνιστωσών επιτυχίας και αποτελεσματικότητας της καινοτομίας, προς μελλοντική βελτίωση και εξέλιξη των ακολουθούμενων βημάτων κατά τις διαδικασίες αυτές.

2.4. ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Κάθε επιχείρηση, ανεξαρτήτως του μεγέθους της και του πεδίου στο οποίο δραστηριοποιείται, θα πρέπει να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προοπτική της αξιοποίησης της καινοτομίας, δεδομένου ότι το σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον και οι αγορές έχουν γίνει ιδιαίτερα ανταγωνιστικές, με τα νέα προϊόντα και τις υπηρεσίες να διαδέχονται ακατάπαυστα το ένα το άλλο. Κατά συνέπεια, η επιχείρηση θα πρέπει να αναζητά τρόπους που θα της εξασφαλίσουν σημαντικό πλεονέκτημα έναντι του ανταγωνισμού, κάτι το οποίο μπορεί να επιτευχθεί μέσω της αποτελεσματικής αξιοποίησης της καινοτομίας.

Εικόνα 2.2. Οι παράγοντες που καθιστούν αναγκαία την καινοτομία

Όπως φαίνεται στην **Εικόνα 2.2.**, στους παράγοντες που καθιστούν αναγκαία την καινοτομία σε μία επιχείρηση συμπεριλαμβάνονται οι τεχνολογικές εξελίξεις που απαιτούν την ταυτόχρονη εξέλιξη στη διαδικασία της παραγωγής και προώθησης Ονέων προϊόντων και υπηρεσιών. Κάθε επιχειρηματικός κλάδος αναμένεται να μπορεί να αξιοποιήσει την προηγμένη τεχνολογία με τρόπο πρωτότυπο και αποτελεσματικό, ώστε να ικανοποιήσει τις ανάγκες της κοινωνίας, συμβαδίζοντας με το πνεύμα προόδου της εποχής.

Επιπλέον, οι επιχειρήσεις οφείλουν να ανταποκρίνονται στις διαρκώς μεταβαλλόμενες ανάγκες των καταναλωτών. Οι μεταβολές αυτές συντελούνται άλλοτε με γρήγορους και άλλοτε με αργούς ρυθμούς, βάσει κοινωνικών, οικονομικών, γεωκλιματικών παραγόντων.

Ένας ακόμα παράγοντας είναι, όπως προαναφέρθηκε, η ανάγκη διαμόρφωσης ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, σε μια αγορά που φιλοξενεί πληθώρα επιχειρήσεων ανά κλάδο.

Τέλος, το διαρκώς μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον, καθώς οι αγορές εξαπλώνονται και νέες χώρες εισέρχονται στο προσκήνιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας, αποτελεί τον τέταρτο παράγοντα που καθιστά επιτακτική την ανάγκη υιοθέτησης της καινοτομικής επιδίωξης.

Συνεπώς, η καινοτομία μπορεί να οδηγήσει στην εσωτερική αναδιαμόρφωση ολόκληρου του οργανισμού και του επιχειρηματικού του σχεδίου, να αυξήσει το κύρος του σε μία αγορά με την επίτευξη διαφοροποίησης της προσφοράς, αλλά και να επηρεάσει ολόκληρα έθνη, συντελώντας στην οικονομική ανάπτυξη και την ευρωστία του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου της εκάστοτε επιχείρησης. **[15]**

2.5. ΕΜΠΟΔΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Παρά τα πλεονεκτήματα και τα οφέλη της ανάπτυξης καινοτομικής δραστηριότητας σε μία επιχείρηση, ωστόσο δεν παύουν να υπάρχουν κάποιοι παράγοντες που ενδέχεται να εμποδίσουν την επιτυχή της υλοποίηση. Ορισμένοι από αυτούς είναι οι εξής:

- Όπως αναφέραμε στην προηγούμενη ενότητα, ένα από τα σημεία που θα πρέπει να λάβει υπόψη της η επιχείρηση που καινοτομεί, είναι ότι το καινοτόμο προϊόν ή η υπηρεσία που θα επιχειρήσει να εισάγει στην αγορά, θα πρέπει να είναι κάτι που δεν αφορά τόσο μια σημαντική ανάγκη για την οποία έχουν μεριμνήσει πολλές εταιρείες κατασκευάζοντας ποικίλα προϊόντα, ούτε πρέπει να γίνεται καταναγκαστικά, αλλά υπό τη μορφή έμπνευσης για κάτι ξεχωριστό και πρωτοπόρο που θα ικανοποιήσει τα «θέλω» του καταναλωτή.

Για να αναπτυχθεί ένα τέτοιο προϊόν, συχνά απαιτούνται νέες τεχνολογικές λύσεις, οι οποίες είτε δεν είναι ακόμα διαθέσιμες, είτε είναι αδύνατο από οικονομικής πλευράς να υιοθετηθούν από την μέση επιχείρηση. **[16]** Σε τέτοια περίπτωση, θα πρέπει η επιχείρηση να πάρει μια απόφαση σχετικά με την πορεία που επιθυμεί να ακολουθήσει, όπως για παράδειγμα να προχωρήσει σε συνεργασίες με άλλες επιχειρήσεις για διαμοίραση του κόστους της τεχνολογίας.

- Ορισμένες φορές μπορεί να γίνει υποτίμηση του απαιτούμενου χρόνου ολοκλήρωσης της καινοτομικής διαδικασίας, του χρόνου προσαρμογής και επαναρύθμισης του προϋπάρχοντος συστήματος παραγωγής, του χρόνου αποδοχής των νέων διαδικασιών από το προσωπικό του οργανισμού, κλπ., με ενδεχόμενα ανεπιθύμητα αποτελέσματα, όπως μη έγκυρη ή έγκαιρη ανταπόκριση στις προσδοκίες των καταναλωτών. **[17]**
- Η καινοτομία από μόνη της είναι μια διαδικασία που κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει αν θα αποδειχθεί επιτυχημένη, παρά μόνο όταν ολοκληρωθεί. Τότε όμως έχουν ήδη δαπανηθεί τα αναγκαία κεφάλαια, επομένως η καινοτομία εμπεριέχει την έννοια του ρίσκου και το κατά πόσον μία επιχείρηση είναι

έτοιμη να το αντιμετωπίσει προκειμένου να προσπαθήσει για κάτι καλύτερο, ειδικά σε μία περίοδο οικονομικής ύφεσης.

- Επιπλέον, συγκεκριμένες ιδεολογίες μπορεί να παρεμποδίζουν τη λήψη της απόφασης από τη διοίκηση μιας επιχείρησης για την ανάπτυξη καινοτομικής δραστηριότητας. Τέτοιες ιδεολογίες μπορεί για παράδειγμα να οφείλονται σε συντηρητικό τρόπο σκέψης μικρών και κλειστών κοινωνιών σε λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές, που κλείνουν τις «πόρτες» προς νέα ανοίγματα. Άλλο παράδειγμα αποτελεί η αποφυγή συγκεκριμένων καινοτομικών εγχειρημάτων λόγω προηγούμενης αποτυχημένης παραπλήσιας προσπάθειας για το συγκεκριμένο εγχείρημα από άλλη επιχείρηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

3.1. Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Όπως διαπιστώνουμε, η καινοτομία είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την πρόοδο και την ευρωστία της σύγχρονης επιχείρησης, δεδομένου ότι προάγει και ενισχύει την πλεονεκτική θέση της επιχείρησης έναντι του ανταγωνισμού, μέσω της διαφορετικότητας, της εξέλιξης, αλλά και της αξιοποίησης των σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών.

Δεκαετίες μακροοικονομικής έρευνας έχουν δείξει ότι η καινοτομία προωθεί την οικονομική ανάπτυξη των ανεπτυγμένων χωρών μέχρι και 80%. Συγκεκριμένα, η Ευρώπη έχει μείνει πίσω σε σύγκριση με τους βασικούς διεθνείς ανταγωνιστές της. Οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη (R&D) αντιστοιχούσαν σε μόλις πάνω από 2% του Α.Ε.Π. της Ευρώπης για το 2011. Το ποσοστό αυτό είναι κατά πολύ χαμηλότερο από εκείνο των ΗΠΑ, της Ιαπωνίας και της Νότιας Κορέας, ενώ η επένδυση της Κίνας σε Έρευνα και Ανάπτυξη φαίνεται να αυξάνεται ραγδαία. [18]

Κατά συνέπεια, γίνεται εμφανές ότι οι επιχειρήσεις γενικά αλλά και στην Ευρώπη ειδικότερα, ειδικά αν πρόκειται για μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους, έχουν ιδιαίτερη ανάγκη για την προώθηση, την χρηματοδότηση και την οποιαδήποτε οικονομική ενίσχυση των καινοτομικών τους εγχειρημάτων, από όσο το δυνατόν περισσότερες πηγές χρηματοδότησης.

Στην συνέχεια θα παρουσιάσουμε τις κυριότερες πηγές χρηματοδότησης της αξιοποίησης της καινοτομίας από μία επιχείρηση. Πέραν των πηγών αυτών που συναντώνται κοινώς σε επιχειρήσεις ανά τον κόσμο, θα αναφερθούμε και πιο συγκεκριμένα σε στρατηγικές οικονομικής ενίσχυσης των επιχειρήσεων που καινοτομούν, στην Ευρώπη και κατά συνέπεια και στην Ελλάδα.

3.2. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Σε πολλές περιπτώσεις, μία επιχείρηση που επιθυμεί να στραφεί προς την καινοτομία είτε από την αρχή της λειτουργίας της είτε ενώ έχει ήδη αναπτυχθεί και καθιερωθεί στον κλάδο της, πέραν των κεφαλαίων και των περιουσιακών στοιχείων που προσφέρουν οι ίδιοι οι ιδρυτές της για την ίδρυση και την ανάπτυξή της, αλλά και των χρηματικών αποθεμάτων που διαθέτει από την πώληση των προϊόντων και την υπηρεσιών της, δέχεται αρκετές επιπρόσθετες επιχορηγήσεις και επενδύσεις από διάφορες πηγές χρηματοδότησης. [19]

Ωστόσο, αρκετές από τις επιχειρήσεις που επιδιώκουν να λάβουν κάποια επιπρόσθετη επιχορήγηση ή επένδυση, δεν το πετυχαίνουν απαραίτητα. Οι επιχειρήσεις συνήθως παραθέτουν τα διάφορα χρηματοοικονομικά και άλλα σχετικά στοιχεία τους στους πιθανούς επενδυτές, με αποτέλεσμα κάποιες από αυτές να κατορθώσουν να δεχτούν τα επιθυμητά κεφάλαια από αυτούς, κατόπιν της αξιολόγησης των προαναφερθέντων στοιχείων.

Όταν κάποιος ιδιώτης ή επιχείρηση αποφασίζει να επενδύσει σε μία επιχείρηση που καινοτομεί, θα πρέπει να επιλέξει και την φάση ανάπτυξης της επιχείρησης κατά την οποία επιθυμεί να συνεισφέρει οικονομικά. Οι φάσεις αυτές είναι γνωστές και ως επενδυτικοί κύκλοι [19], ενώ ενδέχεται να πρόκειται για την αρχική φάση ίδρυσης και θεμελιώδους ανάπτυξης της επιχείρησης, αλλά και κάποια μεταγενέστερη φάση κατά την οποία η επιχείρηση μπορεί να έχει ήδη γνωρίσει ανάπτυξη και να έχει καθιερωθεί στην αγορά στην οποία έχει στρέψει τις καινοτομικές δραστηριότητές της.

Οι επιλογές χρηματοδότησης που παρέχονται στις επιχειρήσεις περιλαμβάνουν από απλούς επενδυτές μέχρι μεγάλες εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων. [20] Οι μορφές με τις οποίες μπορούν να παραχωρηθούν επιπρόσθετα χρηματικά κεφάλαια για την στήριξη της αξιοποίησης της καινοτομίας από τις επιχειρήσεις, παρουσιάζονται πιο αναλυτικά στην συνέχεια.

3.2.1. ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Τα ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα αποτελούν μια από τις πηγές χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις στα πρώτα στάδια της ανάπτυξής τους. Ιδιαίτερα, αν πρόκειται για επιχειρήσεις των οποίων η κυρίως επιχειρηματική δραστηριότητα στρέφεται γύρω από ζητήματα κοινωνικά ή δημόσιας υγείας, αυξάνονται οι πιθανότητες να εντοπιστούν μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που θα προτίθενται να παρέχουν κάποιας μορφής χρηματική ενίσχυση στη νέα επιχείρηση. [21]

3.2.2. ΚΡΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Τα προγράμματα αυτά προέρχονται από το κράτος και έχουν ως στόχο την ενίσχυση επιχειρηματιών και επιχειρήσεων που ιδρύονται και δρουν με καινοτόμες και πρωτοποριακές ιδέες και προϊόντα.

Τέτοιου είδους προγράμματα οργανώνονται τακτικά σε πολλά κράτη παγκοσμίως, ενώ συγχρόνως προκηρύσσονται διαγωνισμοί στους οποίους μπορούν οι επιχειρήσεις ή ομάδες με καινοτόμες ιδέες να παρουσιάσουν τις ιδέες τους και να δεχτούν προτάσεις για οικονομική ενίσχυση από διάφορες πηγές χρηματοδότησης, κρατικές ή μη.

3.2.2.1. ΕΠΑνΕΚ – ΕΣΠΑ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ) αποτελεί ένα από τα πέντε επιχειρησιακά προγράμματα του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (νέο ΕΣΠΑ) για την περίοδο 2014-2020, τα οποία εγκρίθηκαν μαζί με 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. [38]

Το ΕΠΑνΕΚ προβλέπει την γεωγραφική κάλυψη του συνόλου της χώρας και διαθέτει προϋπολογισμό 4,67 δις ευρώ δημόσιας δαπάνης, έναντι προϋπολογισμού του συνόλου των προγραμμάτων ύψους 19 δις ευρώ δημόσιας δαπάνης, χωρίς να

συμπεριλαμβάνεται ο προϋπολογισμός του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας, των οποίων οι εγκρίσεις ακολουθούν, ούτε ο προϋπολογισμός άλλων Προγραμμάτων.

Κεντρικός στρατηγικός στόχος του ΕΠΑΝΕΚ είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα και η ενίσχυση της καινοτομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα, την Επιχειρηματικότητα και την Καινοτομία κατέχει κεντρική θέση στην προσπάθεια της χώρας για τη δημιουργία και στήριξη ενός νέου παραγωγικού μοντέλου που θα οδηγήσει στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, με τη άντληση ολοένα και περισσότερων ιδιωτικών πόρων.

Τα προγράμματα αυτά επικεντρώνονται στην ενίσχυση βασικών τομέων της οικονομίας, όπως τους παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας όπως τουρισμό, ενέργεια, αγροδιατροφή, περιβάλλον, εφοδιαστική αλυσίδα, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, υγεία και φαρμακευτική βιομηχανία, δημιουργικές και πολιτιστικές βιομηχανίες, υλικά – κατασκευές.

3.2.2.2. ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020

Το «Ορίζοντας 2020» είναι το μεγαλύτερο πρόγραμμα της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία που έχει δρομολογηθεί μέχρι σήμερα. [39] Σχεδόν 80 δις ευρώ έχει προγραμματιστεί να διατεθούν σε μορφή χρηματοδότησης για μια επταετία (2014–2020) — πλέον των ιδιωτικών και των εθνικών δημόσιων επενδύσεων που θα προσελκύσουν αυτά τα χρήματα.

Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» βοηθά τις επιχειρήσεις που καινοτομούν στην επίτευξη των στόχων τους, συνδυάζοντας την έρευνα με την καινοτομία και εστιάζοντας σε τρεις βασικούς τομείς: επιστημονική αριστεία, βιομηχανική υπεροχή και κοινωνικές προκλήσεις.

Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει την συμμετοχή ερευνητών από όλο τον κόσμο, με στόχο την καλύτερη δυνατή υποστήριξη και ενίσχυση των επιχειρήσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξης σε αυτό.

Από τις δράσεις του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» ξεχωρίζει το Εργαλείο Ενίσχυσης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που Καινοτομούν (SME Instrument). **[40]**

Το Εργαλείο αυτό ανήκει στον πλαίσιο των «Κοινωνικών Προκλήσεων» του Ορίζοντα 2020 και χρηματοδοτεί καινοτόμα σχέδια που θα βοηθήσουν τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) να αυξήσουν το μέγεθός τους και να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε άλλες χώρες, τόσο εντός όσο και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με προϋπολογισμό 3 δις ευρώ για την περίοδο 2014-2020, το Εργαλείο για τις ΜΜΕ καλείται να καλύψει τις χρηματοδοτικές ανάγκες των ΜΜΕ με προσανατολισμό προς τις διεθνείς αγορές, για την διεξαγωγή ερευνών υψηλού κινδύνου και υψηλής απόδοσης. Το Εργαλείο αυτό απευθύνεται σε όλων των ειδών τις καινοτόμες ΜΜΕ, με στόχο την δημιουργία ενός εκτεταμένου δικτύου επιχειρήσεων που στρέφονται προς την καινοτομία και αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες.

Το εργαλείο αυτό έχει ως στόχο να δώσει μία δυνατή ώθηση στην καινοτομία, ενισχύοντας τις καινοτόμες ΜΜΕ που επιδεικνύουν ισχυρή φιλοδοξία για ανάπτυξη, εξέλιξη και διεθνοποίηση.

Για τις επιχειρήσεις που γίνονται δεκτές στο πρόγραμμα, προβλέπονται ενισχύσεις με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, όπως:

- Επιχορηγήσεις για μελέτες σκοπιμότητας (€50.000)
- Επιχορηγήσεις για ανάπτυξη καινοτομιών, οι οποίες κυμαίνονται από €500.000 – €2.500.000 (έως 70% του συνολικού κόστους του project)
- Πρόσβαση σε ευρεία γκάμα εργαλείων ενίσχυσης της καινοτομίας, προκειμένου να επιτευχθεί η εμπορική της εκμετάλλευση

3.2.3. BUSINESS ANGELS

Οι επιχειρηματικοί άγγελοι είναι συνήθως άτομα ή ομάδες ατόμων που επενδύουν σε επιχειρήσεις μερίδια των προσωπικών τους κεφαλαίων. **[21]** Τα άτομα αυτά, συνήθως έχουν ήδη στο παρελθόν συμμετάσχει και ενισχύσει την επιτυχή ανάπτυξη άλλων

επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα να συνεχίζουν την ίδια τακτική όταν εντοπίσουν κάποια επιχείρηση που να τους φαίνεται άξια επένδυσης.

Οι επιχειρηματικοί άγγελοι συνήθως σχηματίζουν ομάδες, έτσι ώστε να μπορούν να ενισχύσουν σε μεγαλύτερο βαθμό και με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα μία επιχείρηση. Η επένδυση που πραγματοποιούν προς κάποια επιχείρηση, δίδεται συνήθως με αντάλλαγμα μετατρέψιμα ομόλογα ή μετοχές κυριότητας της επιχείρησης. [22] Με τον τρόπο αυτό αποκτούν κάποιου είδους δικαιώματα ιδιοκτησίας επάνω στην επιχείρηση στην οποία έχουν επιλέξει να επενδύσουν.

Κάποιες γνωστές ομάδες επιχειρηματικών αγγέλων που έχουν συγκεκριμένα την έδρα τους στο Σικάγο των Η.Π.Α., είναι οι εξής:

- Wildcat Angels [23]
- Hyde Park Angels [24]
- Heartland Angels [25]
- Cornerstone Angels [26]

Οι ομάδες αυτές έχουν δημιουργήσει και τις δικές τους ιστοσελίδες (βλ. αντίστοιχες παραπομπές), έτσι ώστε να μπορούν εύκολα να εντοπιστούν από υποψήφιες νεοφυείς επιχειρήσεις προς αναζήτηση επενδυτικών κεφαλαίων.

3.2.4. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Όπως ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις, έτσι και οι επιχειρήσεις που αξιοποιούν την καινοτομία και τις νέες τεχνολογίες, μπορούν να ζητήσουν ένα επιχειρηματικό δάνειο από τις τράπεζες του κράτους στο οποίο βρίσκεται η φυσική τους έδρα. Όπως όλα τα δάνεια, έτσι και τα επιχειρηματικά δάνεια περιλαμβάνουν την δημιουργία ενός χρέους απέναντι στην τράπεζα, το οποίο θα πρέπει να επιστραφεί σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα, προσαυξημένο με τους προσυμφωνημένους τόκους που καθορίζει το εκάστοτε τραπεζικό ίδρυμα. [27]

Υπάρχουν διάφοροι τύποι επιχειρηματικών δανείων, οι οποίοι καθορίζονται με βάση τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της κάθε επιχείρησης, αλλά και τους κανόνες δανειοδότησης της εκάστοτε τράπεζας.

Για την χορήγηση δανείων, οι τράπεζες ενδέχεται να ζητήσουν κάποια εγγύηση από την διοίκηση της επιχείρησης, με την μορφή συνήθως περιουσιακών στοιχείων, τα οποία θα περάσουν στην ιδιοκτησία της τράπεζας σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν κατορθώσει να επιτύχει την επιθυμητή ανάπτυξη και κατά συνέπεια την αποπληρωμή του δανείου της. [27] Η τράπεζα επίσης κατά πάσα πιθανότητα θα ζητήσει από την διοίκηση της επιχείρησης να της επιδείξει την κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι τραπεζικοί λογαριασμοί που συνδέονται με τους ιδιοκτήτες και με την επιχείρηση, αλλά και το επιχειρηματικό της πλάνο. Κατόπιν, οδηγείται σε ορισμένα συμπεράσματα σχετικά με την διαμόρφωση των όρων και των προϋποθέσεων του χορηγούμενου δανείου.

Όπως είναι αναμενόμενο, οι ιδρυτές μιας νέας επιχείρησης βέβαια, συνήθως ψάχνουν πρώτα για άλλες πηγές χρηματοδότησης, πριν στραφούν στην επιλογή της αναζήτησης τραπεζικού δανείου.

3.2.5. FACTORING

Το Factoring, ή αλλιώς Πρακτόρευση Απαιτήσεων, αποτελεί ουσιαστικά μία σύμβαση μεταξύ δύο μερών, το ένα από τα οποία μπορεί να είναι είτε μία τράπεζα είτε μία ειδική ανώνυμη εταιρεία που συχνά αποτελεί θυγατρική τράπεζας, και το άλλο μέρος είναι η επιχείρηση που ασχολείται με την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών. [28] Η σύμβαση αυτή προβλέπει την παραχώρηση από την επιχείρηση προς την τράπεζα ή την θυγατρική της, των αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την εξόφληση, την λογιστική αποτίμηση και την είσπραξη των απαιτήσεων των πελατών της.

Οι κυριότεροι στόχοι της σύναψης της προαναφερθείσας σύμβασης είναι οι εξής:

- **Χρηματοδοτικός**

Η επιχείρηση μεταβιβάζει στην τράπεζα τις εκκρεμείς απαιτήσεις της από τη διάθεση αγαθών ή υπηρεσιών και εκείνη της καταβάλει αμέσως το αντίστοιχο χρηματικό ποσό, με αποτέλεσμα να διευκολύνονται οι υπόλοιπες οικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης.

- **Διαχειριστικός**

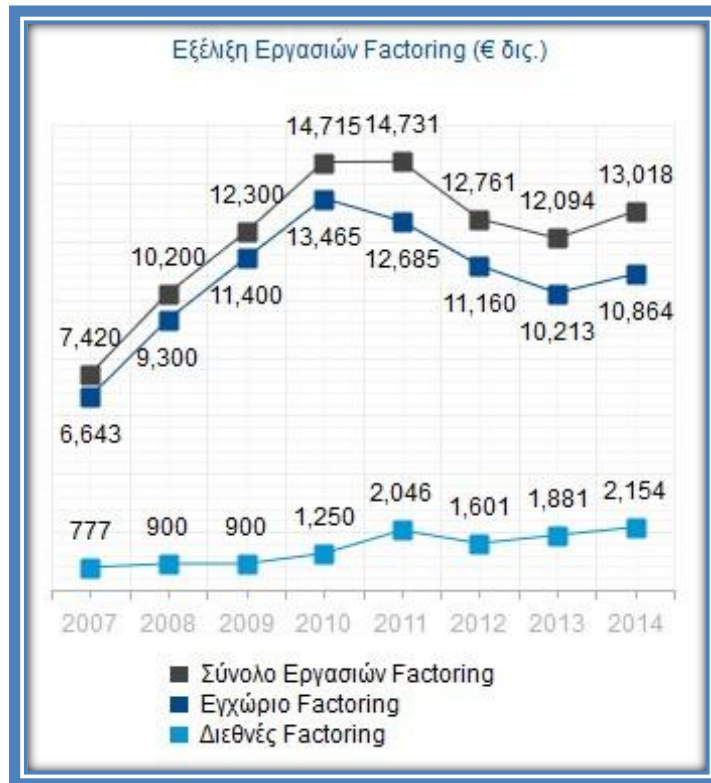
Η τράπεζα αναλαμβάνει εκ μέρους της επιχείρησης να παρακολουθεί τις απαιτήσεις της από τους οφειλέτες της, την όχλησή τους για την καταβολή των χρεών τους, την είσπραξή τους, ενδεχομένως και τη δικαστική επιδίωξη της είσπραξης. Με τον τρόπο αυτό, η επιχείρηση απαλλάσσεται από τις εν λόγω διαδικασίες και μπορεί να επενδύσει χρόνο και κεφάλαια σε άλλες δραστηριότητες που σχετίζονται με την ανάπτυξή της και την παραγωγική διαδικασία.

- **Εξασφαλιστικός**

Η σύμβαση περιλαμβάνει τον όρο ότι, σε περίπτωση που η τράπεζα δεν κατορθώσει να εισπράξει τις υποχρεώσεις των οφειλετών προς την επιχείρηση, τότε και πάλι θα πιστώσει το λογαριασμό του πελάτη του με το ποσό της απαίτησης. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση δεν φέρει καμία ευθύνη για την αφερεγγυότητα του οφειλέτη της και την αποτυχία είσπραξης του χρέους από την τράπεζα.

Στην Ελλάδα, οι προϋποθέσεις παροχής αδειας για τη λειτουργία εταιρειών factoring καθορίζονται από τον Νόμο 1905/1990 και την ΠΔ/ΤΕ 2622/21.12.2009 [29] Σύμφωνα με τον προαναφερθέντα Νόμο, το factoring μπορεί να ασκηθεί μόνο από πιστωτικά ιδρύματα ή ανώνυμες εταιρίες factoring. Για τη σύσταση των εταιρειών αυτών, απαιτείται ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος.

Ενδεικτικά, στην **Εικόνα 3.1.** απεικονίζεται η πορεία των εργασιών Factoring για τις ελληνικές επιχειρήσεις, από το 2007 έως το 2014.

Εικόνα 3.1. Εξέλιξη εργασιών Factoring στην Ελλάδα

(Πηγή: <http://www.hellenicfactors.gr/>)

3.2.6. VENTURE CAPITAL

Συχνά η αναζήτηση χρηματικών κεφαλαίων για την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης σε πόρους, κεφάλαιο, τεχνολογία και τεχνογνωσία κατά την υλοποίηση ενός σχεδίου καινοτομίας, στρέφεται προς τα κεφάλαια μεγάλων εταιρειών επιχειρηματικών κεφαλαίων, τα οποία είναι γνωστά και ως Venture capital.

Τα κεφάλαια αυτά ονομάζονται επίσης καινοτόμα κεφάλαια ή κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου και αποτελούν έναν τρόπο επένδυσης τον οποίο προτιμούν εταιρίες που ενέχουν μεγάλο ρίσκο και για τις οποίες τα κεφάλαια αυτά είναι η μόνη δυνατότητα για χρηματοδότηση, εφόσον οι τράπεζες αδυνατούν να τους χορηγήσουν δάνεια. [30]

Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, επιλέγονται επιχειρήσεις που έχουν προοπτικές ανάπτυξης μεγαλύτερες από τα κανονικά επίπεδα, οι οποίες συνήθως είναι επιχειρήσεις που ανήκουν στον κλάδο των επιχειρήσεων τεχνολογίας. Κατά μέσο όρο 1 στις 200 προτάσεις χορήγησης venture capital γίνεται αποδεκτή από τις εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων, οι οποίες σε αυτήν την περίπτωση, είτε αποκτούν ένα ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης, είτε παρέχουν δάνειο, το οποίο, όταν η επιχείρηση ξεπεράσει κάποιο επίπεδο κινδύνου, μετατρέπεται σε επιπρόσθετο ποσοστό στο μετοχικό της κεφάλαιο.

Οι εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων συνήθως ενδιαφέρονται για ένα συγκεκριμένο είδος επιχειρήσεων, το οποίο μπορεί να είναι επιχειρήσεις τεχνολογίας ή νέες επιχειρήσεις που ιδρύονται εξ αρχής με στόχο να καινοτομήσουν. **[21]** Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της εν λόγω μορφής χρηματοδότησης, είναι ότι όταν μια εταιρεία επιχειρηματικών κεφαλαίων αποφασίζει να ενισχύσει μία επιχείρηση, η επιχείρηση αυτή αποκτά αμέσως το πλεονέκτημα της υποστήριξης από μία μεγάλη ομάδα επιχειρήσεων που ανήκει στα μεγάλα δίκτυα συνεργασίας που συνήθως διαθέτουν τέτοιες εταιρείες.

Η χορήγηση κεφαλαίων από τις εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων, εμπεριέχει την αποδοχή του καθοριστικού ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν οι εταιρείες αυτές στην εσωτερική οργάνωση των επιχειρήσεων που χρηματοδοτούν. **[31]** Πιο συγκεκριμένα, ενδέχεται να επηρεαστεί ο τομέας του ανθρώπινου κεφαλαίου των επιχειρήσεων αυτών, καθώς οι εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων αρχίζουν να αποκτούν λόγο για την δομή και την λειτουργία τους.

Γενικότερα, τα διοικητικά στελέχη μιας εταιρείας επιχειρηματικών κεφαλαίων, αναζητούν μία εξαιρετική επιχειρηματική ιδέα, την οποία προτίθενται να αξιοποιήσουν. Το ζήτημα είναι η επιχειρηματική αυτή ιδέα να μπορέσει να υλοποιηθεί μέσω μιας επιχείρησης που θα διαθέτει και τον κατάλληλο ηγέτη που θα μπορεί να την διοικήσει ακολουθώντας αποτελεσματικές στρατηγικές. **[32]** Μάλιστα, ενώ συνηθίζεται οι ιδρυτές της επιχείρησης να γίνονται και διοικητικά στελέχη της, ορισμένες φορές μπορεί να αποδειχθεί πολύ πιο αποτελεσματική η τοποθέτηση κάποιου εξωτερικού στελέχους σε κάποια διευθυντική θέση της επιχείρησης, κάτι το οποίο μπορεί να επιτευχθεί με την αξιοποίηση των στελεχών των εταιρειών επιχειρηματικών κεφαλαίων.

3.2.7. CROWDFUNDING

Το crowdfunding είναι μία σύνθετη λέξη που προκύπτει από τον συνδυασμό του «πλήθους» (crowd) και της «χρηματοδότησης» (funding). Πρόκειται για έναν μηχανισμό, ο οποίος επιτρέπει σε μία μεγάλη ομάδα ανθρώπων να αποκτήσουν την δυνατότητα οικονομικής συνεισφοράς στην ίδρυση ή την επιχειρηματική δραστηριότητα μιας επιχείρησης. [33] Οι χρηματοδότες αυτού του είδους της χρηματοδοτικής διαδικασίας, μπορεί να είναι είτε μεμονωμένα άτομα είτε επιχειρήσεις και ανάλογα την περίπτωση, μπορούν είτε να συνεισφέρουν οικονομικά χωρίς κάποιο αντάλλαγμα, είτε να αποκτούν ένα ισοδύναμο με την συνεισφορά τους μερίδιο των μετοχών της επιχείρησης.

Η μορφή αυτή χρηματοδότησης συνηθίζεται για την οικονομική ενίσχυση των πρώτων βημάτων μιας επιχείρησης, ενώ στην πορεία ακολουθούνται διαφορετικές επενδυτικές στρατηγικές, όπως αναφέρθηκε στις προηγούμενες ενότητες

3.3. ΑΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Πέραν των πηγών που παραθέσαμε στην προηγούμενη ενότητα για την χρηματοδότηση της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας, στις διαφορετικές χώρες συναντώνται συχνά και επιπλέον μορφές οικονομικής ενίσχυσης των επιχειρήσεων, ειδικά αν αυτές βρίσκονται στα πρώτα στάδια της ανάπτυξής τους, παρουσιάζοντας σημαντικές προοπτικές επιτυχούς υλοποίησης ενός καινοτομικού επιχειρηματικού πλάνου.

Στην συνέχεια, θα αναφερθούμε σε μορφές οικονομικής ενίσχυσης συγκεκριμένα στην Ελλάδα, ενώ ανάλογες περιπτώσεις συναντώνται σε άλλες χώρες της Ευρώπης και γενικότερα του κόσμου.

Με στόχο την προώθηση και την ενίσχυση της ελληνικής επιχειρηματικότητας, και κυρίως όπως προαναφέρθηκε της νέας επιχειρηματικότητας, έχουν προταθεί και εφαρμοστεί ποικίλα μέτρα, τόσο από το κράτος και κρατικούς φορείς, όσο και από

επιμέρους οργανισμούς, εταιρείες και τραπεζικά ιδρύματα. Τα κυριότερα από αυτά παρατίθενται στην συνέχεια.

3.3.1. ΘΕΡΜΟΚΟΙΤΙΔΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο όρος «Θερμοκοιτίδα Επιχειρήσεων» ή «Business Incubator» ή απλά «Incubator», όπως είναι οι διεθνείς ονομασίες του, αφορά μία εταιρεία η οποία παρέχει κυρίως σε νέες και καινοτόμες επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, γραμματειακές, συμβουλευτικές, φοροτεχνικές, λογιστικές, νομικές, πληροφοριακές, διοικητικές υπηρεσίες, αλλά και ένα ευρύ δίκτυο συνεργατών, με αντάλλαγμα την απόκτηση ενός ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου ή και κάποιου είδους πληρωμές από την εκάστοτε επιχείρηση. [34]

Ο στόχος της θερμοκοιτίδας είναι να ενισχύσει την επιχείρηση κατά τα στάδια της ίδρυσης και της αρχικής της ανάπτυξης, μέχρι αυτή να είναι σε θέση να διεκδικήσει την πρώτη σημαντική επένδυση, συνήθως από εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων (Venture Capital), γεγονός που θα της επιτρέψει να αναπτυχθεί περαιτέρω και να επικρατήσει στην αγορά. Η χρονική διάρκεια της ενίσχυσης της επιχείρησης από μία θερμοκοιτίδα, κυμαίνεται συνήθως από 6 έως 18 μήνες.

Οι θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων αναπτύχθηκαν την δεκαετία του 50 στις Η.Π.Α. και την δεκαετία του 60 στην Ευρώπη. [37]

Στον ελληνικό χώρο, έχουν εδώ και μερικά χρόνια ξεκινήσει την λειτουργία τους οι πρώτες ελληνικές θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, μέσω της κρατικής και ευρωπαϊκής χρηματοδότησης του προγράμματος «ΕΛΕΥΘΩ». Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό, έως και 50% των δαπανών της επιχείρησης καλύπτεται από την δημόσια επιχορήγηση, ανάλογα την γεωγραφική περιφέρεια στην οποία βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης. [35] Παράλληλα, ο συνολικός προϋπολογισμός που προβλέπεται για κάθε επιχορήγηση, δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 1.000.000 ευρώ, ενώ το μέγιστο ποσό της δημόσιας επιχορήγησης ανέρχεται στα 7.337.000 ευρώ.

Οι θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες: **[37]**

- Θερμοκοιτίδες που υποστηρίζονται από ΑΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα
- Θερμοκοιτίδες που υποστηρίζονται από δημόσιους φορείς
- Ιδιωτικές Θερμοκοιτίδες
- Μεικτές Θερμοκοιτίδες

3.3.2. ΠΑΡΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Υπάρχουν διάφοροι ορισμοί για την έννοια του Τεχνολογικού Πάρκου. Μπορεί να αναφέρεται ως Ερευνητικό Πάρκο (Science Park) ή Τεχνολογικό Πάρκο (Technology Park) ή Επιχειρηματικό Κέντρο/Πάρκο (Business Park) ή Κέντρο Καινοτομίας (Innovation Center). **[37]**

Το τεχνολογικό πάρκο μπορεί να οριστεί ως εξής: Τεχνολογικό Πάρκο είναι ένας οργανισμός που διοικείται από εξειδικευμένους επαγγελματίες με στόχο την επέκταση της κοινότητάς του, προωθώντας μια νοοτροπία καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας στις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς παραγωγής γνώσης με τους οποίους συνεργάζονται. (International Association of Science Parks – IASP) **[37]**

Ένα τεχνολογικό πάρκο μπορεί να αποτελεί πρωτοβουλία κρατική, ιδιωτική ή συνδυασμό αυτών, ενώ συνεργάζεται και διατηρεί στενούς δεσμούς με Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα.

Στους στόχους των Τεχνολογικών Πάρκων συγκαταλέγονται οι ακόλουθοι: **[37]**

- Προώθηση επιχειρηματικότητας
- Υποστήριξη εταιρειών spin-off
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- Προώθηση κουλτούρας καινοτομίας στην περιοχή
- Προώθηση μόνιμων δεσμών και συνεργασιών ερευνητικών φορέων & επιχειρήσεων

- Μεταφορά Τεχνολογίας
- Προσέλκυση χρηματοδότησης νέων επιχειρήσεων
- Δημιουργία συνεργειών & δικτύων καινοτομίας (Clustering)
- Βελτίωση ανταγωνιστικότητας τοπικής οικονομίας
- Βελτίωση της εικόνας της περιοχής

Συγκεκριμένα στην Ελλάδα, η Τεχνόπολις Θεσσαλονίκης έχει αναλάβει την υλοποίηση του πρώτου πάρκου επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας στην Ελλάδα, το οποίο θα λειτουργεί παράλληλα με την Θερμοκοιτίδα που φιλοξενεί νέες και καινοτόμες επιχειρήσεις. **[36]**

Η μελέτη για την υλοποίηση αυτού του έργου περιλαμβάνει δράσεις όπως η δημιουργία θερμοκοιτίδων και η λειτουργία προγραμμάτων προ-θερμοκοιτίδων που θα υποστηρίζουν την ανάπτυξη και την βιωσιμότητα των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται και καινοτομούν στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Στο σημείο αυτό, πραγματοποιήθηκε έρευνα μέσω ερωτηματολογίου με θέμα *«Πηγές Χρηματοδότησης και Ενίσχυσης της Επιχειρηματικής Αξιοποίησης της Καινοτομίας στην Ελληνική Πραγματικότητα»*, από το οποίο επιχειρήσαμε να συλλέξουμε ορισμένες χρήσιμες πληροφορίες αναφορικά με το επίπεδο αξιοποίησης του Καινοτομίας από τις ελληνικές επιχειρήσεις, αλλά και τις πηγές στις οποίες στρέφονται για χρηματοδότηση οι επιχειρήσεις που πράγματι καινοτομούν.

Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται πλήρες στο τέλος της εργασίας, ως παράρτημα.

4.1. ΣΤΟΧΟΙ

Βασικοί στόχοι της εν λόγω έρευνας είναι οι ακόλουθοι:

- Η διερεύνηση των επιπέδων αξιοποίησης της καινοτομίας στον χώρο των ελληνικών επιχειρήσεων.
- Η εξαγωγή συμπερασμάτων όσον αφορά τις επιλογές και τις προοπτικές χρηματοδότησης μιας ελληνικής επιχείρησης στην σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα, με τις γνωστές δυσμενείς οικονομικές συνθήκες που επικρατούν σε παγκόσμια κλίμακα.

4.2. ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΕΙΓΜΑ

Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε έτσι ώστε να μπορεί να απαντηθεί από κάθε αρμόδιο της επιχείρησης που θα αναλάβει να το συμπληρώσει.

Επιπλέον, αποτελείται από τρεις θεματικές ενότητες, η πρώτη εκ των οποίων είναι εισαγωγική, η δεύτερη αφορά την επιχειρηματική καινοτομία, ενώ η τρίτη τις πηγές χρηματοδότησης της αξιοποίησης της καινοτομίας από τις ελληνικές επιχειρήσεις.

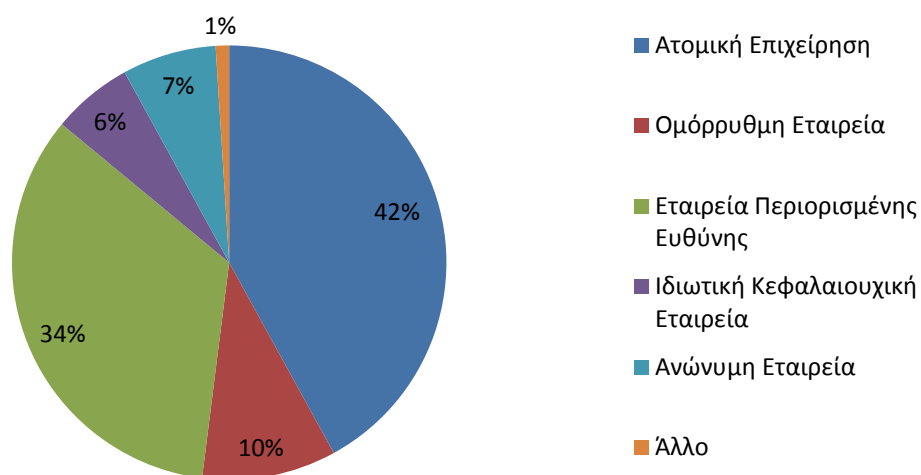
Το δείγμα μας αποτελείται από 36 επιχειρήσεις, στις οποίες διατέθηκε το ερωτηματολόγιο μέσω ηλεκτρονικών μέσων, όπως email και τα Κοινωνικά Δίκτυα, ή και σε έντυπη μορφή.

Στις επόμενες υποενότητες παρατίθενται τα γραφήματα που προκύπτουν από τις αντίστοιχες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, τα οποία συνοδεύονται από τους αντίστοιχους πίνακες και τα διαγράμματα που προέκυψαν από την ανάλυση SPSS.

4.3. ΜΕΡΟΣ Α: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

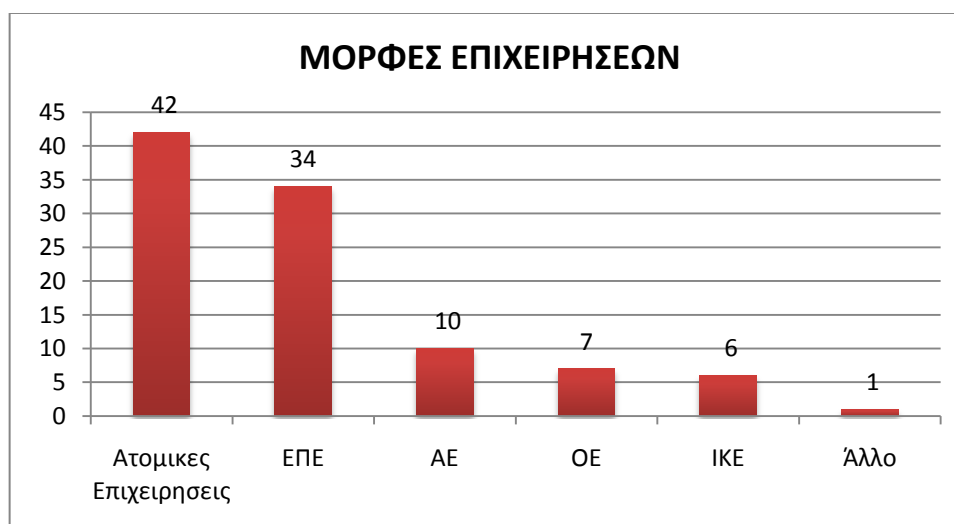
Στην συνέχεια παρουσιάζονται τα στοιχεία που προέκυψαν από το πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου, το οποίο είχε ως στόχο την συλλογή ορισμένων πληροφοριών σχετικά με την επιχείρηση η οποία συμμετέχει στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

A1. Τι μορφή έχει η επιχείρησή σας;

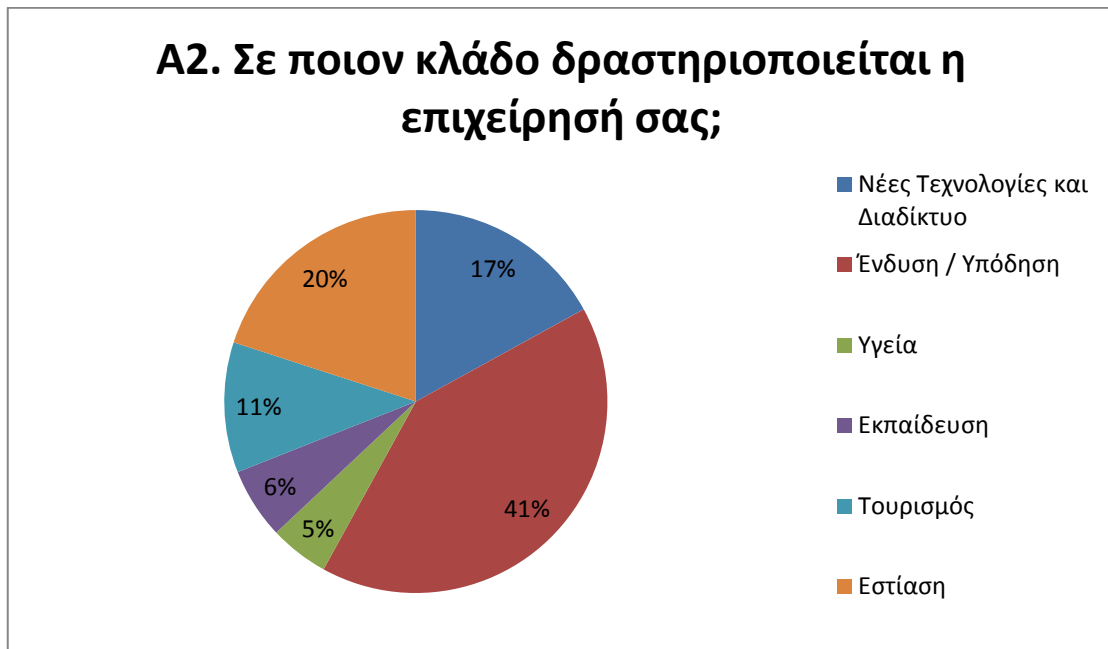

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Ατομική Επιχείρηση	42	42,0	42,0	42,0
ΕΠΕ	34	34,0	34,0	76,0
ΟΕ	10	10,0	10,0	86,0
ΑΕ	7	7,0	7,0	93,0
ΙΚΕ	6	6,0	6,0	99,0
Άλλο	1	1,0	1,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

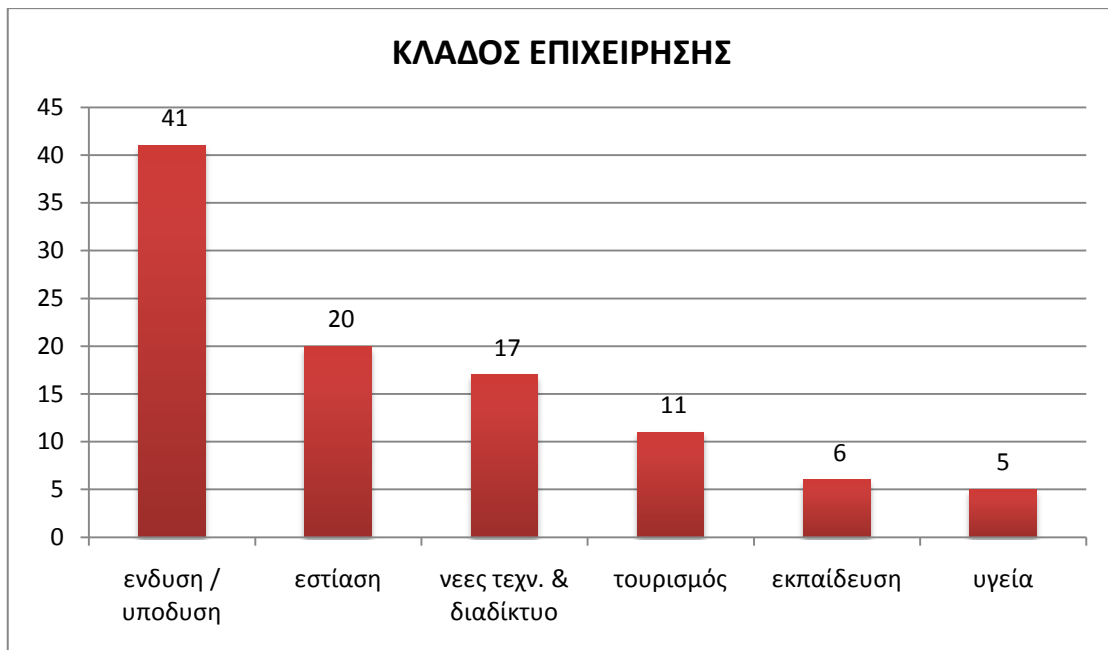

Όπως φαίνεται από το **Γράφημα Α1**, τα μεγαλύτερα ποσοστά από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην έρευνα, συγκεντρώνουν οι Ατομικές Επιχειρήσεις (42%) και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (34%). Οι υπόλοιπες μορφές επιχειρήσεων συγκεντρώνουν μικρότερα ποσοστά.

SPSS

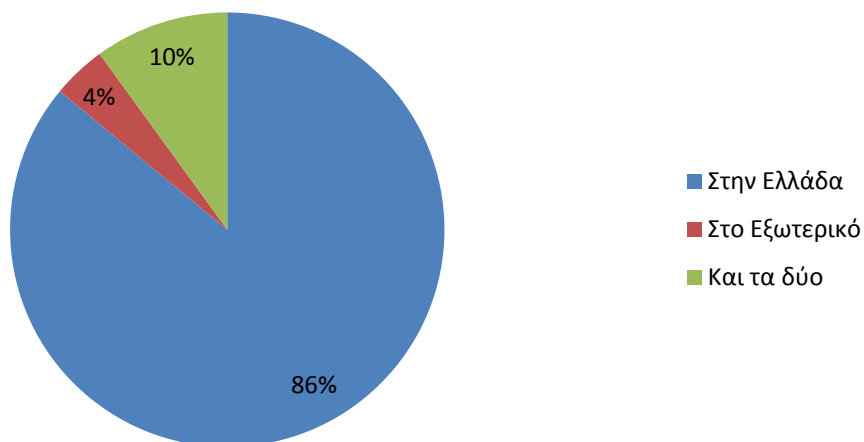
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Ένδυση/υπόδηση	41	41,0	41,0	41,0
Εστίαση	20	20,0	20,0	61,0
Νέες τεχνολ.& Διαδίκτυο	17	17,0	17,0	78,0
Τουρισμός	11	11,0	11,0	89,0
Εκπαίδευση	6	6,0	6,0	95,0
Υγεία	5	5,0	5,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Στο **Γράφημα A2** φαίνονται οι τομείς δραστηριότητας των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα. Παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων του δείγματος ανήκει στον χώρο της ένδυσης και της υπόδησης, ενώ ακολουθούν οι χώροι της εστίασης και των νέων τεχνολογιών και του Διαδικτύου.

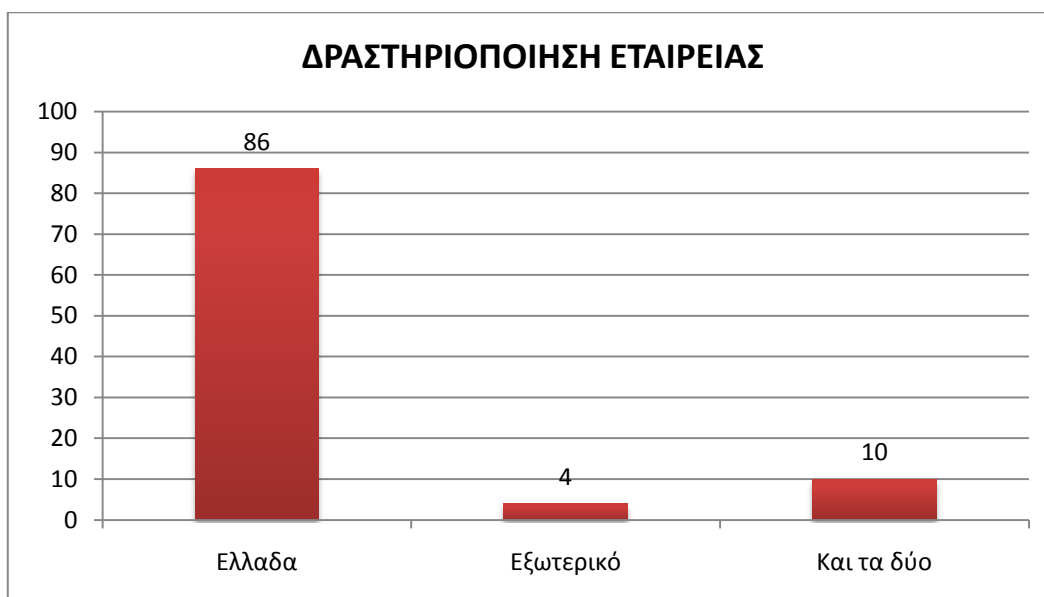
Η εικόνα αυτή μπορούμε να πούμε ότι γενικά αντικατοπτρίζει σε κάποιον βαθμό την εικόνα της κατανομής των ελληνικών επιχειρήσεων στους διάφορους κλάδους, δεδομένου ότι η ένδυση/υπόδηση και η εστίαση αποτελούν βασικά πεδία δραστηριοποίησης των επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Βέβαια, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το δείγμα ενδέχεται να μην αποτελεί αντιπροσωπευτική απεικόνιση της κατανομής των επιχειρήσεων στους κλάδους, καθώς πρόκειται για δείγμα περιορισμένου μεγέθους και είναι οι επιχειρήσεις εκείνες τις οποίες μπορέσαμε εμείς προσωπικά να προσεγγίσουμε.

Α3. Πού δραστηριοποιείται η εταιρεία σας;

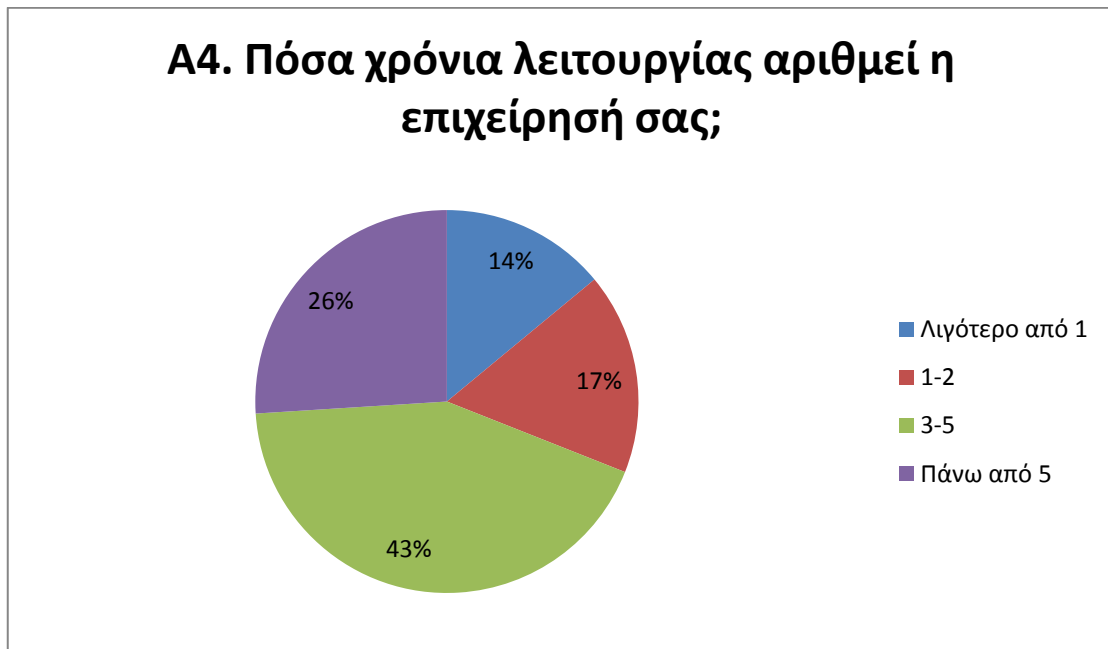

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Ελλάδα	86	86,0	86,0	86,0
Και τα δύο	10	10,0	10,0	96,0
Εξωτερικό	4	4,0	4,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Στο **Γράφημα Α3** διακρίνεται η γεωγραφική περιοχή δραστηριοποίησης της επιχείρησης, που όπως βλέπουμε είναι αποκλειστικά η Ελλάδα σε ποσοστό 86%, ενώ υπάρχει και ένα 4% των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, ενώ το υπόλοιπο 10% δραστηριοποιείται τόσο εντός όσο και εκτός συνόρων.

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
3 έως 5	43	43,0	43,0	43,0
Πάνω από 5	26	26,0	26,0	69,0
1 έως 2	17	17,0	17,0	86,0
Λιγότερο από 1	14	14,0	14,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

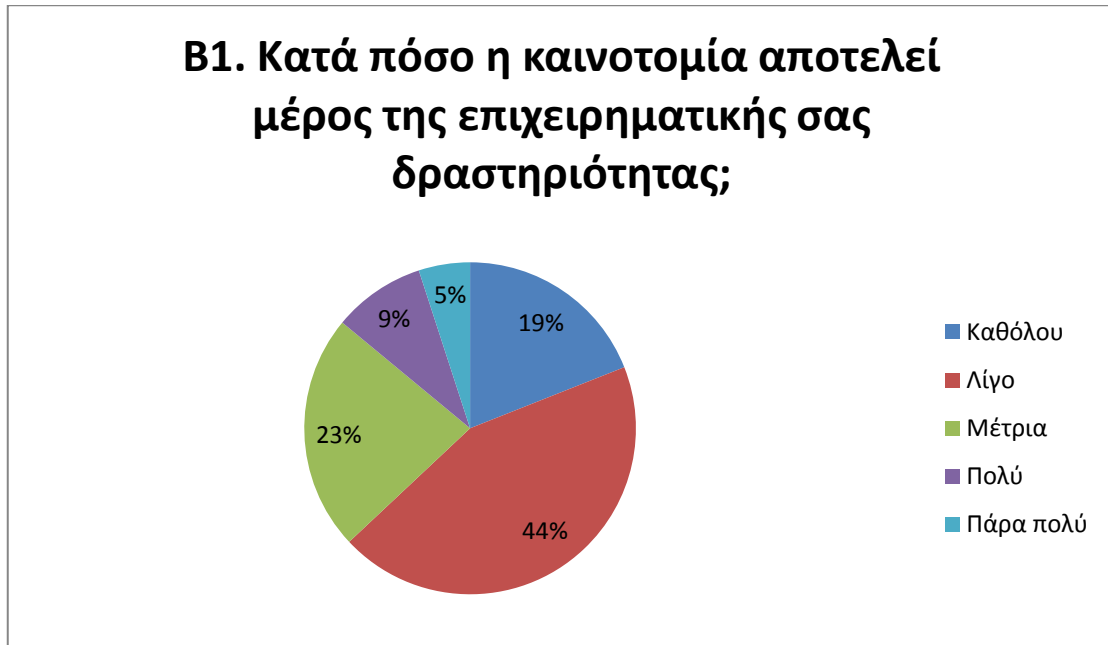
Στο **Γράφημα A4** φαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων (43%) λειτουργεί για χρονικό διάστημα 3-5 ετών, ενώ ακολουθεί το ποσοστό των επιχειρήσεων που λειτουργεί για πάνω από 5 χρόνια (26%).

Βλέπουμε ότι οι νέες επιχειρήσεις μειονεκτούν σε αριθμό, ωστόσο αποτελούν ένα σημαντικό ποσοστό του συνόλου των επιχειρήσεων. Το γεγονός αυτό ίσως να αντικατοπτρίζει την προσπάθεια που συντελείται από τους νέους επιχειρηματίες να ανακάμψουν οικονομικά και να επιχειρήσουν να δημιουργήσουν κάτι καινούριο και ενδεχομένως καινοτόμο.

4.4. ΜΕΡΟΣ Β: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

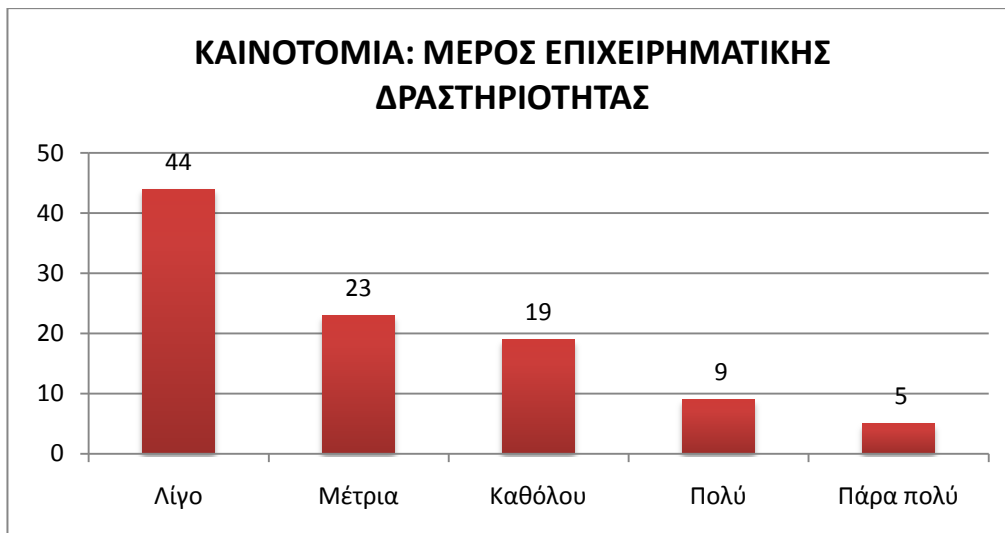
Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα στοιχεία που προέκυψαν από το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου, το οποίο είχε ως θεματικό άξονα την επιχειρηματική καινοτομία, με στόχο την συλλογή πληροφοριών σχετικά με τον βαθμό στον οποίο είναι εξοικειωμένη κάθε επιχείρηση με την έννοια της καινοτομίας, κατά πόσον την αξιοποιεί για την επίτευξη των επιχειρηματικών της στόχων, και πόσο σημαντική αυτή θεωρείται για την ανάπτυξη και ευημερία της.

Στο **Γράφημα B1** φαίνονται οι απαντήσεις των ερωτηθέντων, σχετικά με τον βαθμό στον οποίο η καινοτομία αποτελεί μέρος της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εκάστοτε επιχείρησης.

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Λίγο	44	44,0	44,0	44,0
Μέτρια	23	23,0	23,0	67,0
Καθόλου	19	19,0	19,0	86,0
Πολύ	9	9,0	9,0	95,0
Πάρα πολύ	5	5,0	5,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

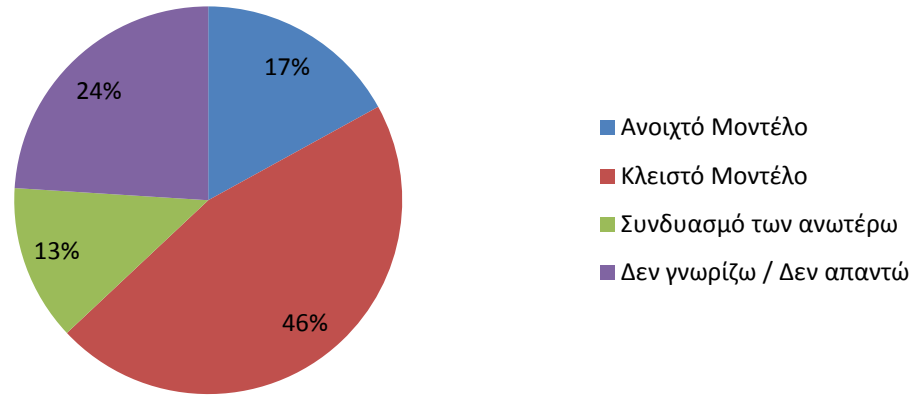

Διαπιστώνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων ενσωματώνουν την καινοτομία στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα, με το 81% να την αξιοποιεί έστω και λίγο, ενώ μόνο το 19% των επιχειρήσεων δεν έχουν καμία σχέση με την αξιοποίηση της καινοτομίας.

Αυτό είναι ένα πολύ ενθαρρυντικό στοιχείο για την σύγχρονη ελληνική επιχείρηση, ειδικά σε μία περίοδο έντονης οικονομικής ύφεσης, δεδομένου ότι η καινοτομία αποτελεί μία από τις κινητήριες δυνάμεις για την εξέλιξη και την ανάπτυξή τους. Συνεπώς, βλέπουμε ότι οι επιχειρηματίες έχουν κατανοήσει την ανάγκη της καινοτομίας και της ένταξης αυτής στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα, και πραγματοποιούν έστω και κάποια μικρή προσπάθεια να την εντάξουν στις διαδικασίες της επιχείρησής τους.

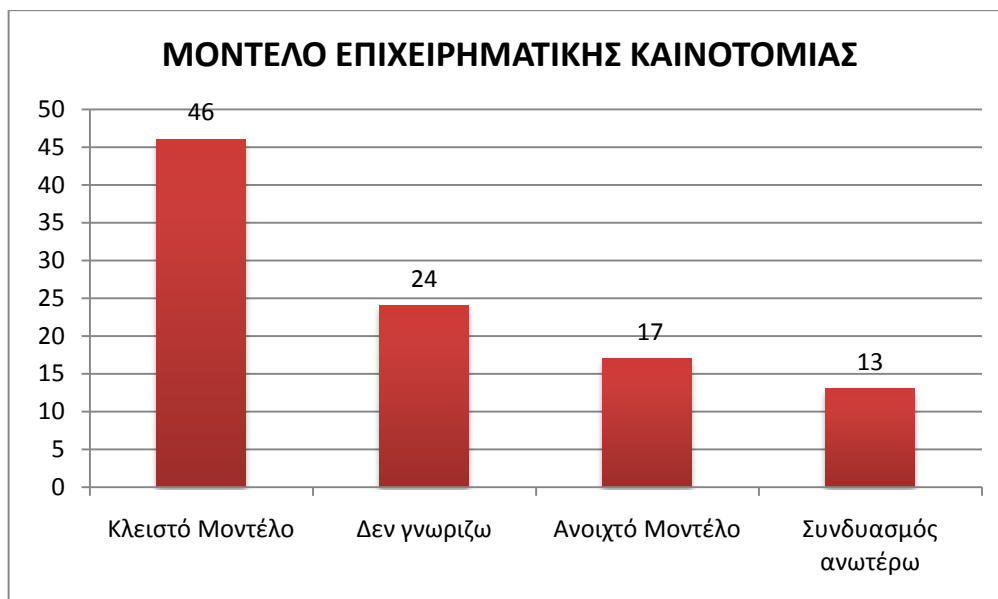
Η επόμενη ερώτηση αφορά το μοντέλο επιχειρηματικής καινοτομίας που ακολουθείται από τις επιχειρήσεις που ερωτήθηκαν.

B2. Αν η καινοτομία αποτελεί μέρος της δραστηριότητας, ποιο μοντέλο επιχειρηματικής καινοτομίας ακολουθείτε;

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Κλειστό Μοντέλο	46	46,0	46,0	46,0
Δεν γνωρίζω	24	24,0	24,0	70,0
Ανοιχτό Μοντέλο	17	17,0	17,0	87,0
Συνδυασμός ανωτέρω	13	13,0	13,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

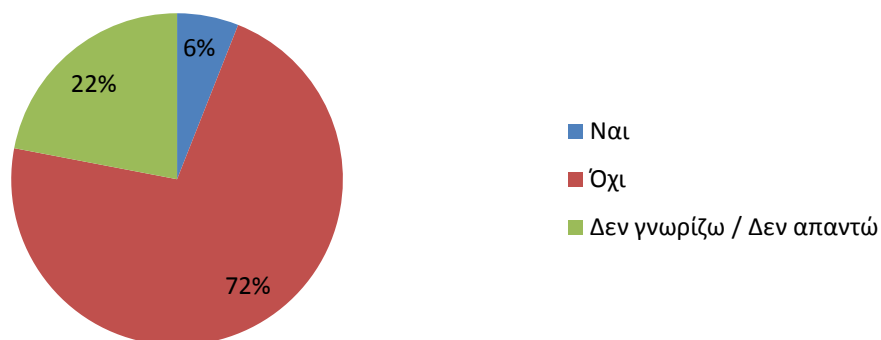

Τα αποτελέσματα στο **Γράφημα B2** δείχνουν ότι το 46% των επιχειρήσεων που αξιοποιούν την καινοτομία στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα, χρησιμοποιούν το κλειστό μοντέλο καινοτομίας, ενώ ένα ικανοποιητικό ποσοστό της τάξης του 17% αξιοποιεί το ανοιχτό μοντέλο επιχειρηματικής καινοτομίας. Το 13% των επιχειρήσεων αυτών χρησιμοποιούν έναν συνδυασμό των δύο μοντέλων.

Αν και φαίνεται ότι ένα σημαντικό ποσοστό των επιχειρήσεων ακόμα δεν ανοίγουν εύκολα τα «χαρτιά» τους προς τις άλλες επιχειρήσεις, με το να καινοτομούν συνεργατικά, ωστόσο δεν είναι αμελητέο το ποσοστό εκείνο που ήδη έχει αρχίσει να χρησιμοποιεί την ανοιχτή καινοτομία και να παρουσιάζεται θετικό απέναντι στις σύγχρονες μεθόδους και στρατηγικές καινοτομικής δραστηριότητας.

Η επόμενη ερώτηση αφορά το εάν οι ερωτηθέντες πιστεύουν ότι χωρίς την καινοτομία θα είχε η επιχείρησή τους την ίδια πορεία που έχει σήμερα. Στο **Γράφημα B3** απεικονίζονται οι απαντήσεις που δόθηκαν.

B3. Πιστεύετε ότι χωρίς την καινοτομία θα είχατε την ίδια πορεία που έχετε μέχρι σήμερα;

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Όχι	72	72,0	72,0	72,0
Δεν γνωρίζω	22	22,0	22,0	94,0
Ναι	6	6,0	6,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Όπως ήταν αναμενόμενο, η σημαντική πλειοψηφία του 72% των επιχειρήσεων που καινοτομούν, απάντησε αρνητικά, ενώ μόνο ένα 6% απάντησε θετικά. Είναι απολύτως λογικό άλλωστε, μία επιχείρηση της οποίας η ανάπτυξη βασίζεται έστω και λίγο στην ανάπτυξη καινοτομικής δραστηριότητας, να είχε διαφορετική πορεία και πιο αργή ανάπτυξη, σε περίπτωση που δεν ενσωμάτωνε στην δραστηριότητά της την καινοτομία και δεν λάμβανε υπ' όψιν τις ανάγκες της σύγχρονης επιχειρηματικής κοινότητας.

Στην συνέχεια, ρωτάμε τις επιχειρήσεις εάν πιστεύουν ότι μια επιχείρηση οφείλει να καινοτομεί. Οι απαντήσεις τους φαίνονται στο **Γράφημα B4** που ακολουθεί.

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Ναι	69	69,0	69,0	69,0
Δεν γνωρίζω	23	23,0	23,0	92,0
Όχι	8	8,0	8,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Στην ίδια λογική με την προηγούμενη ερώτηση, το 69% του συνόλου των ερωτηθέντων απάντησε θετικά στην ερώτηση αυτή, δείχνοντάς μας πως πράγματι τα στελέχη των επιχειρήσεων, είτε αυτές καινοτομούν σε μεγάλο βαθμό είτε σε μικρότερο, έχουν κατανοήσει την σπουδαιότητα της καινοτομίας για την εξέλιξη και την ανάπτυξη μιας σύγχρονης επιχείρησης, θεωρώντας την ουσιαστικά αναπόσπαστο κομμάτι της επιχείρησης που επιθυμεί να διαφοροποιείται και να επικρατεί έναντι του ανταγωνισμού.

Στην συνέχεια, ρωτάμε εάν έχουν λάβει ως επιχείρηση κάποιο βραβείο καινοτομίας. Στο **Γράφημα Β5** φαίνονται οι απαντήσεις που δόθηκαν.

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Όχι	79	79,0	79,0	79,0
Ναι	14	14,0	14,0	93,0
Δεν γνωρίζω	7	7,0	7,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

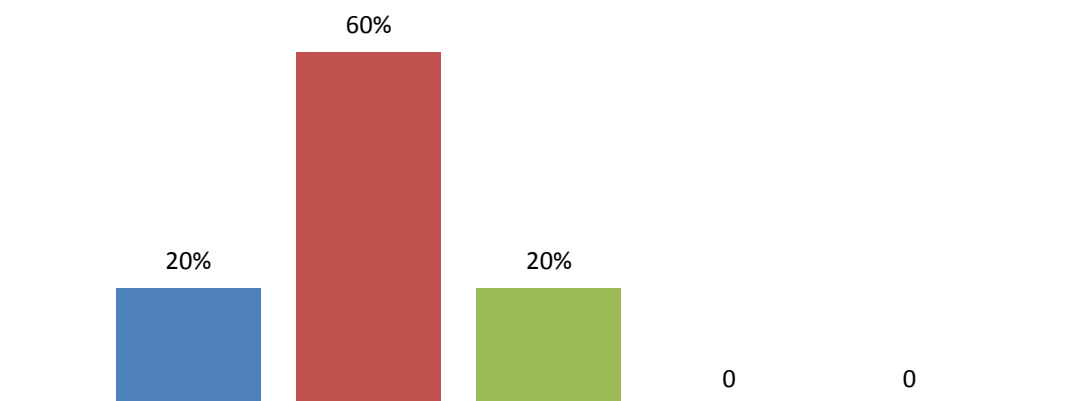

Παρατηρούμε ότι το καθόλου αμελητέο 14% του συνόλου των συμμετεχόντων απάντησαν θετικά, γεγονός πολύ σημαντικό, καθώς αποδεικνύει την σημαντική και αξιόλογη προσπάθεια των ελληνικών επιχειρήσεων, να ξεχωρίσουν στον τομέα της καινοτομίας, καθώς και την επιτυχή έκβαση και επιβράβευση της προσπάθειάς τους αυτής. Τα αποτελέσματα αυτά τροφοδοτούν την ελληνική επιχειρηματικότητα με αισιοδοξία για μελλοντική αναγνώριση και επιβράβευση όσων πραγματικά εργάζονται για την επίτευξη των επιχειρηματικών τους στόχων μέσα από την αξιοποίηση της καινοτομίας.

Τα αποτελέσματα της επόμενης ερώτησης μάλιστα, μας δείχνουν συγκεκριμένα το πεδίο της επιχειρηματικής δραστηριότητας το οποίο αφορά η καινοτομία για την οποία βραβεύτηκαν οι επιχειρήσεις που απάντησαν θετικά στην προηγούμενη ερώτηση, όπως φαίνεται στο **Γράφημα Β6**.

B6. Εάν ναι, ποιο μέρος της δραστηριότητάς σας αφορά η καινοτομία σας;

■ Τεχνολογική Καινοτομία
 ■ Καινοτομία Προϊόντος
 ■ Καινοτομία Διαδικασίας
■ Καινοτομία Διοίκησης
 ■ Καινοτομία Μάρκετινγκ

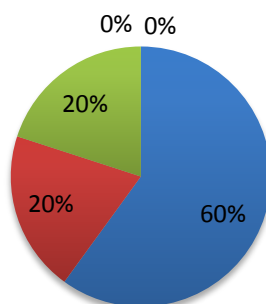

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Προϊόν	60	60,0	60,0	60,0
Τεχνολογία	20	20,0	20,0	80,0
Διαδικασία	20	20,0	20,0	100,0
Διοίκηση	0	0,0	0,0	100,0
Μάρκετινγκ	0	0,0	0,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

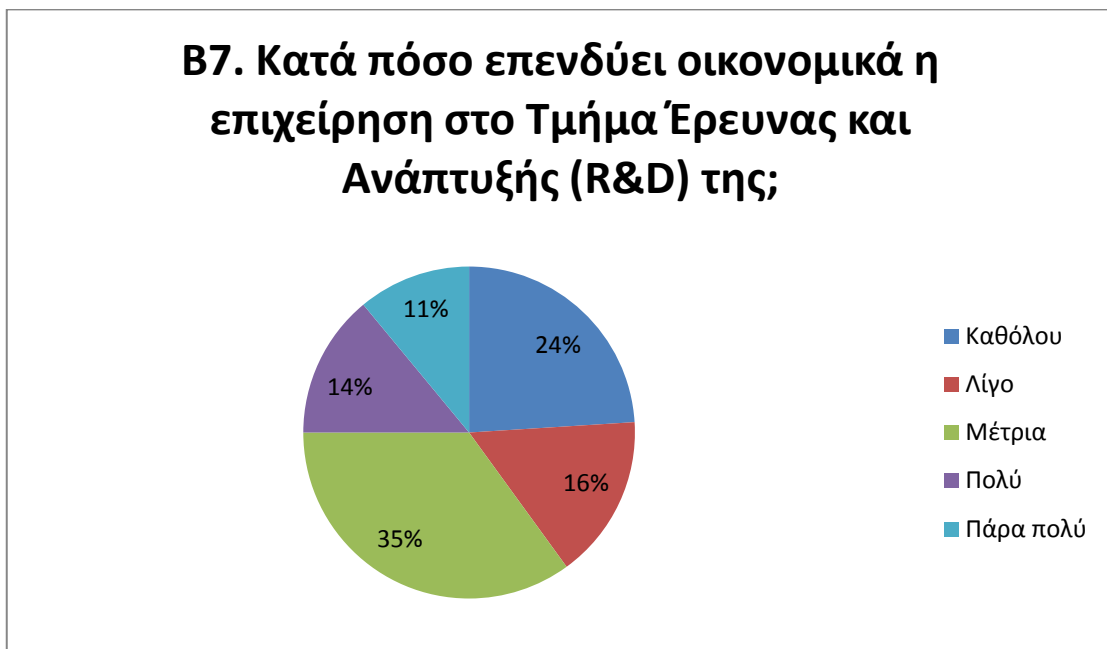
■ Προϊόν
 ■ Τεχνολογία
 ■ Διαδικασία
 ■ Διοίκηση
 ■ Μάρκετινγκ

Διαπιστώνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αντιστοιχεί στην καινοτομία προϊόντος με 60%, στην τεχνολογική καινοτομία με 20%, καθώς επίσης στην καινοτομία διαδικασίας, επίσης με 20%.

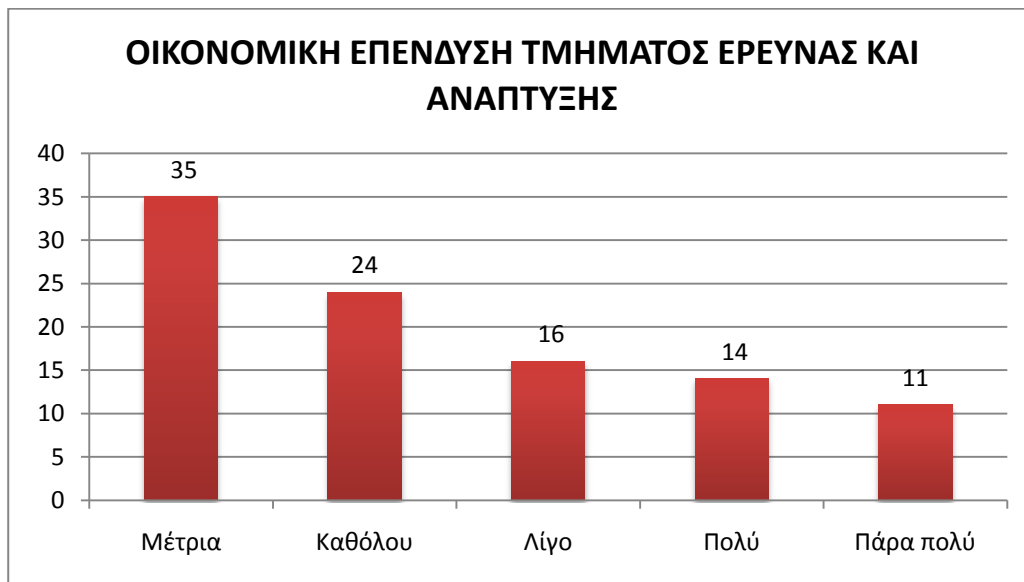
Συνεπώς, οι επιχειρήσεις δίνουν μεγαλύτερη έμφαση και αναδεικνύονται σε καινοτομίες που αφορούν αυτό καθ' εαυτό το προϊόν και την διαδικασία παραγωγής του, ενώ ακόμα απέχουν από τις καινοτομίες που αφορούν την διοίκηση και το μάρκετινγκ, τομείς που καλό θα ήταν βέβαια στο μέλλον να διερευνηθούν περεταίρω και να προσαρμοστούν εξίσου στις ανάγκες της καινοτομικής δραστηριότητας.

Στην συνέχεια, ρωτάμε κατά πόσο η επιχείρηση επενδύει οικονομικά στο τμήμα R&D. Το **Γράφημα Β7** παρουσιάζει τα αποτελέσματα από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων.

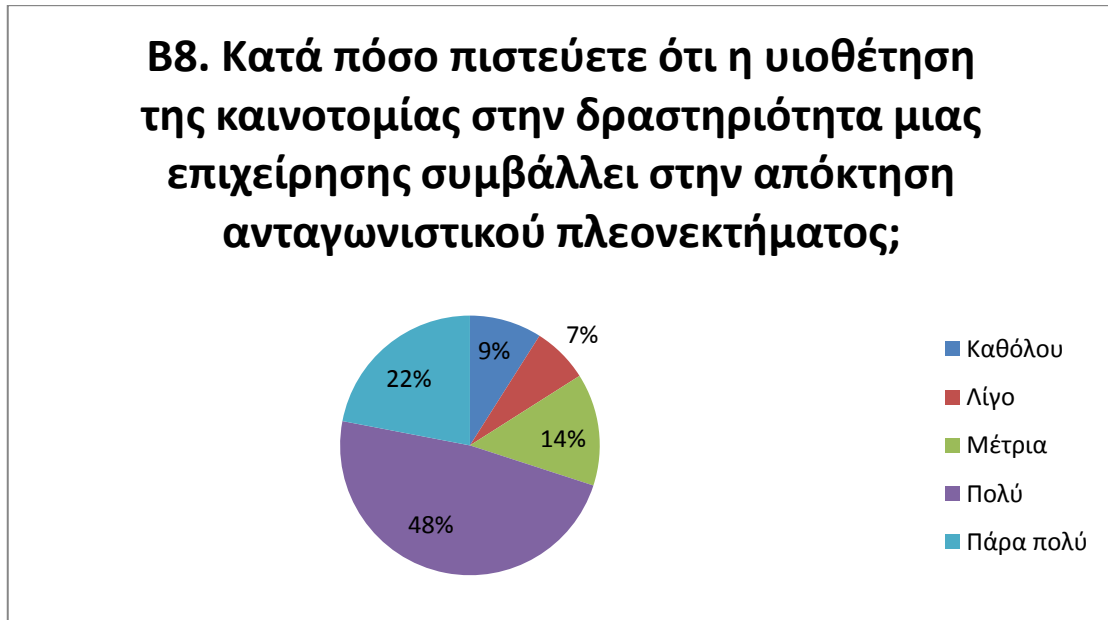
SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Μέτρια	35	35,0	35,0	35,0
Καθόλου	24	24,0	24,0	59,0
Λίγο	16	16,0	16,0	75,0
Πολύ	14	14,0	14,0	89,0
Πάρα πολύ	11	11,0	11,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

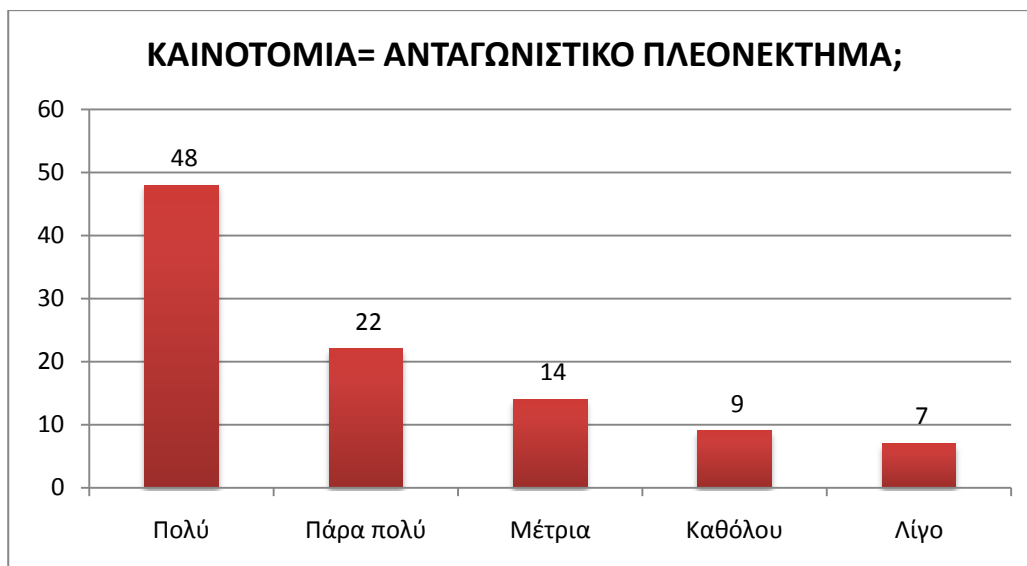
Βλέπουμε ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων απάντησε «Μέτρια», ωστόσο δεν είναι λίγες και οι επιχειρήσεις που αξιοποιούν επαρκώς τα οφέλη της επένδυσης στο τμήμα R&D τους, γεγονός που αναμφίβολα συνεισφέρει στην ανάδειξη των μέγιστων δυνατοτήτων της επιχείρησης ως προς την επίτευξη των στόχων καινοτομίας που θέτει. Συγκεκριμένα, το σύνολο των επιχειρήσεων που απάντησαν «Πολύ» ή «Πάρα πολύ», φτάνει το 25% των ερωτηθέντων.

Στην συνέχεια, ερωτήθηκαν για το κατά πόσο πιστεύουν ότι η υιοθέτηση της καινοτομίας στην δραστηριότητα μιας επιχείρησης συμβάλλει στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Τα αποτελέσματα φαίνονται στο **Γράφημα Β8** που ακολουθεί.

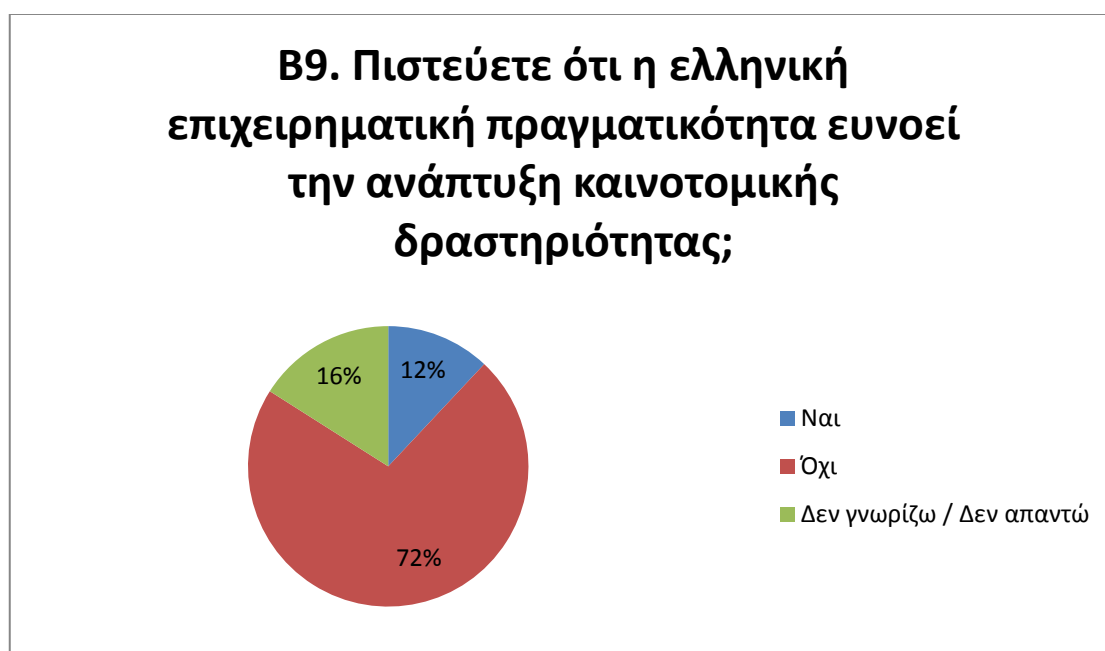
SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Πολύ	48	48,0	48,0	48,0
Πάρα πολύ	22	22,0	22,0	70,0
Μέτρια	14	14,0	14,0	84,0
Καθόλου	9	9,0	9,0	93,0
Λίγο	7	7,0	7,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

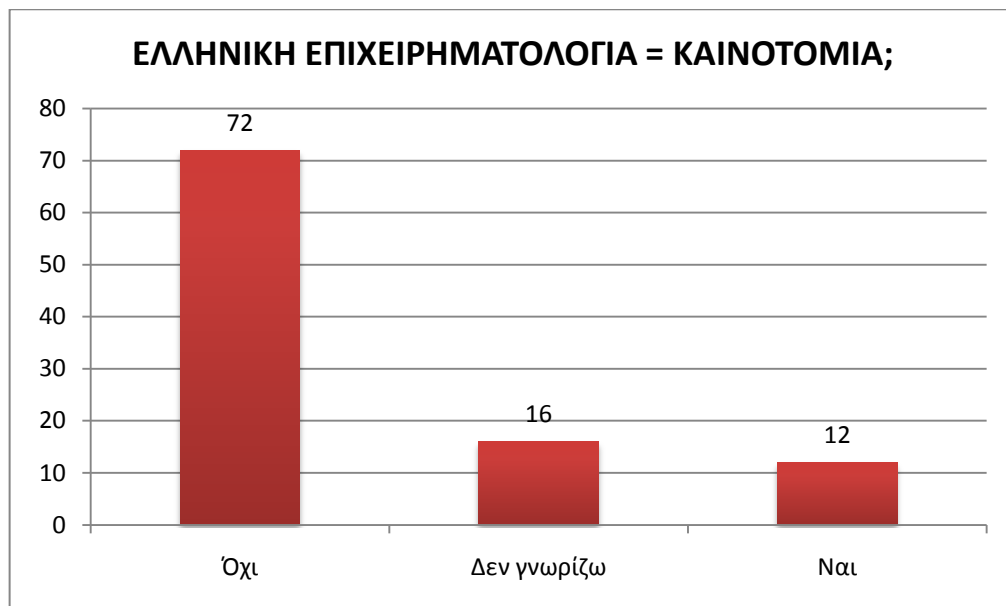
Παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι απάντησαν «Πολύ», σε ποσοστό 48%, ενώ ακολουθεί η απάντηση «Πάρα πολύ», με ποσοστό 22%, δείχνοντας ότι οι επιχειρηματίες όλων των κλάδων και ανεξαρτήτως του κατά πόσον έχουν ήδη ενσωματώσει την καινοτομία στην δραστηριότητά τους, αναγνωρίζουν ότι η καινοτομία και η ραγδαία ανάπτυξη μιας επιχείρησης, σαφώς ενισχύουν το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα έναντι των άλλων επιχειρήσεων του κλάδου.

Ακολούθως, οι συμμετέχοντες στην έρευνα ερωτήθηκαν για το εάν πιστεύουν ότι η ελληνική επιχειρηματική πραγματικότητα ευνοεί την ανάπτυξη καινοτομικής δραστηριότητας. Στο **Γράφημα Β9** που ακολουθεί, φαίνονται τα αποτελέσματα.

SPSS

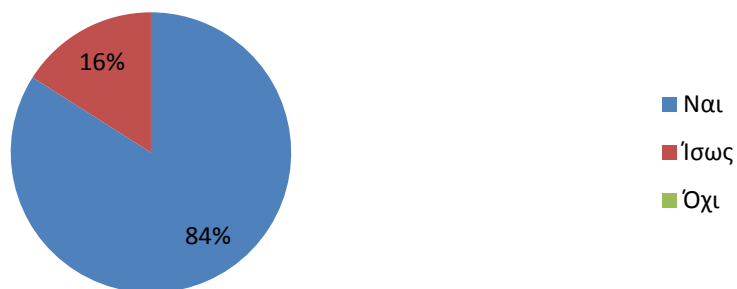
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Όχι	72	72,0	72,0	72,0
Δεν γνωρίζω	16	16,0	16,0	88,0
Ναι	12	12,0	12,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Παρατηρούμε ότι το 72% των ερωτηθέντων απάντησε αρνητικά, επιβεβαιώνοντας ότι η ελληνική πραγματικότητα είναι αρκετά πίσω σε σχέση με τις ευκαιρίες που δίνει σε νέες επιχειρήσει να καινοτομούν.

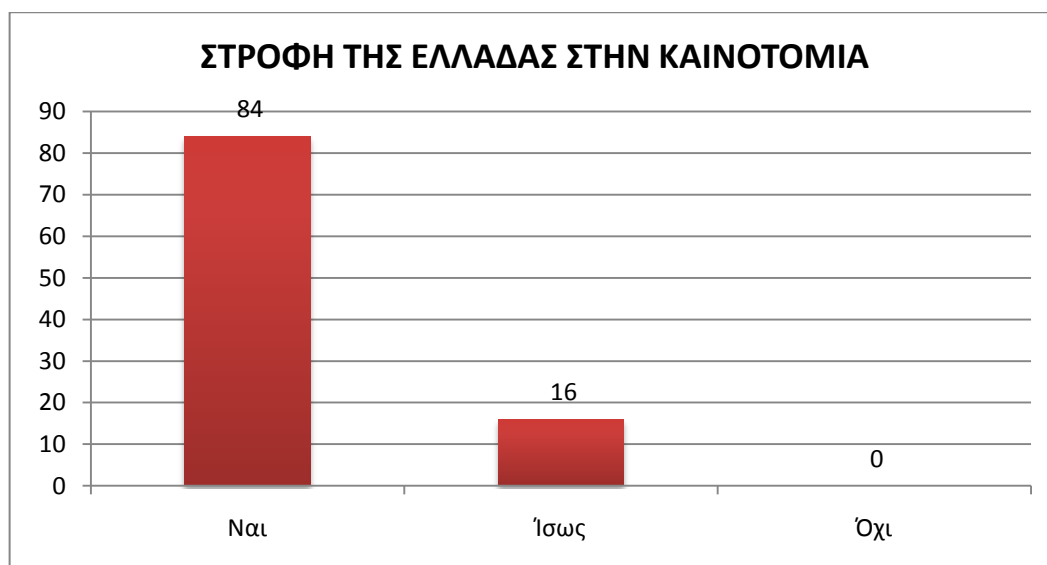
Η επόμενη ερώτηση, συνεχίζοντας την λογική της προηγούμενης, αφορά το εάν οι ερωτηθέντες πιστεύουν ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις θα πρέπει να προσανατολιστούν στην ανάπτυξη καινοτομικής δραστηριότητας. Τα αποτελέσματα φαίνονται στο **Γράφημα Β10** που ακολουθεί.

B10. Πιστεύετε ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις θα πρέπει να προσανατολιστούν στην ανάπτυξη καινοτομικής δραστηριότητας;

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Ναι	84	84,0	84,0	84,0
Ίσως	16	16,0	16,0	100,0
Όχι	0	0,0	0,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

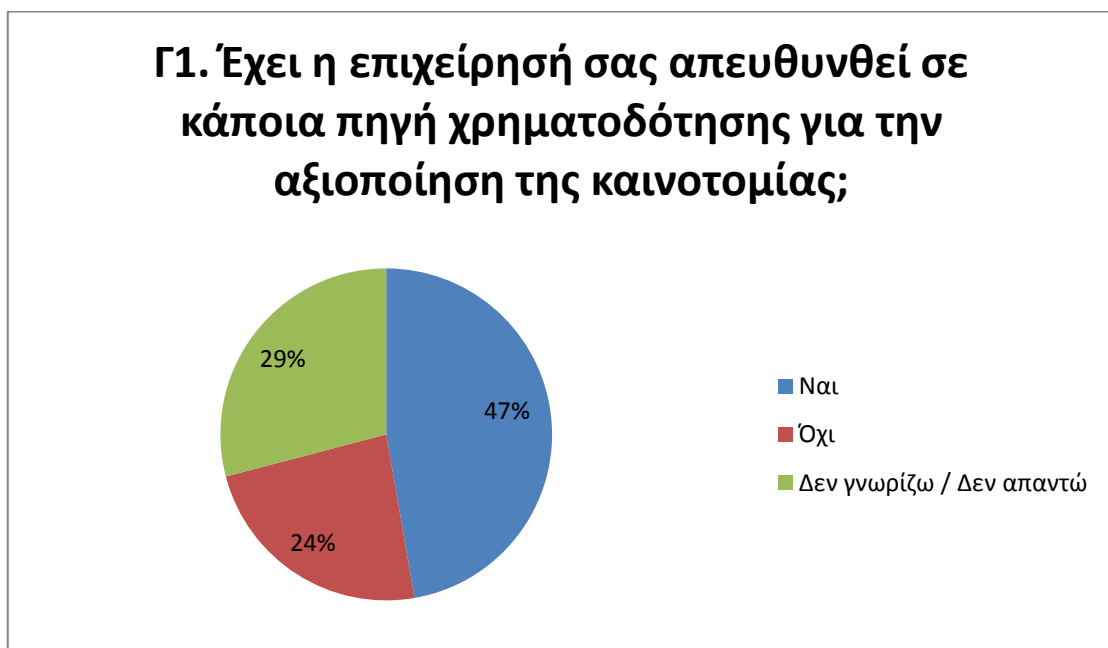

Τα αποτελέσματα μας δείχνουν ότι σε αυτή την ερώτηση το 84% απάντησε θετικά, ενώ δεν υπήρχε καμία αρνητική απάντηση, γεγονός που σε συνδυασμό με την προηγούμενη ερώτηση, δείχνει ότι αν και οι συνθήκες στην Ελλάδα δείχνουν προς το παρόν να μην ευνοούν σε μεγάλο βαθμό την ανάπτυξη καινοτομικής δραστηριότητας, ωστόσο οι επιχειρήσεις πιστεύουν ότι πρέπει να ακολουθήσουν την στρατηγική αυτή και να διεκδικήσουν τα οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν από αυτήν σε βάθος χρόνου.

4.5. ΜΕΡΟΣ Γ: ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα στοιχεία που προέκυψαν από το τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου, το οποίο είχε ως θεματικό άξονα τις πηγές χρηματοδότησης της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας, με στόχο την συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις πηγές στις οποίες συνηθίζουν να στρέφονται οι επιχειρήσεις για να αντλήσουν επιπλέον κεφάλαια, καθώς επίσης και το κατά πόσον είναι εύκολη και προσιτή η εν λόγω διαδικασία για τις επιχειρήσεις.

Στο **Γράφημα Γ1** φαίνονται οι απαντήσεις των ερωτηθέντων, σχετικά με το εάν η επιχείρησή τους έχει απευθυνθεί σε κάποια πηγή χρηματοδότησης για την αξιοποίηση της καινοτομίας.

SPSS

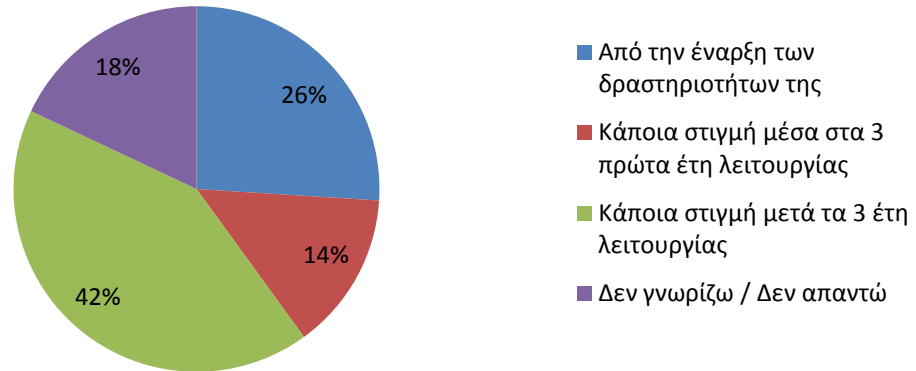
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Ναι	47	47,0	47,0	47,0
Δεν γνωρίζω	29	29,0	29,0	76,0
Όχι	24	24,0	24,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Παρατηρούμε ότι ένα σημαντικό ποσοστό των επιχειρήσεων (47%) απάντησε θετικά, γεγονός που μας δείχνει ότι για την αξιοποίηση της καινοτομίας πράγματι οι επιχειρήσεις έχουν χρειαστεί επιπλέον χρηματοδότηση, γεγονός που είναι αναμενόμενο, δεδομένου ότι η καινοτομία απαιτεί πόρους και κεφάλαιο, χρηματικό και ανθρώπινο, επομένως μια επιχείρηση που επιθυμεί να αναπτύξει καινοτομική δραστηριότητα πρέπει από κάπου να το αντλήσει.

Η επόμενη ερώτηση αφορά το στάδιο ανάπτυξης στο οποίο η εκάστοτε επιχείρηση χρειάστηκε να αναζητήσει την πηγή χρηματοδότησης για την αξιοποίηση της καινοτομίας. Στο **Γράφημα Γ2** που ακολουθεί, φαίνονται οι απαντήσεις των συμμετεχόντων.

Γ2. Εάν ναι, σε ποιο στάδιο της ανάπτυξης της χρειάστηκε χρηματοδότηση;

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Μετά τα 3 έτη λειτουργίας	42	42,0	42,0	42,0
Από την έναρξη	26	26,0	26,0	68,0
Δεν γνωρίζω	18	18,0	18,0	86,0
Μέσα στα 3 πρώτα έτη λειτουργίας	14	14,0	14,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

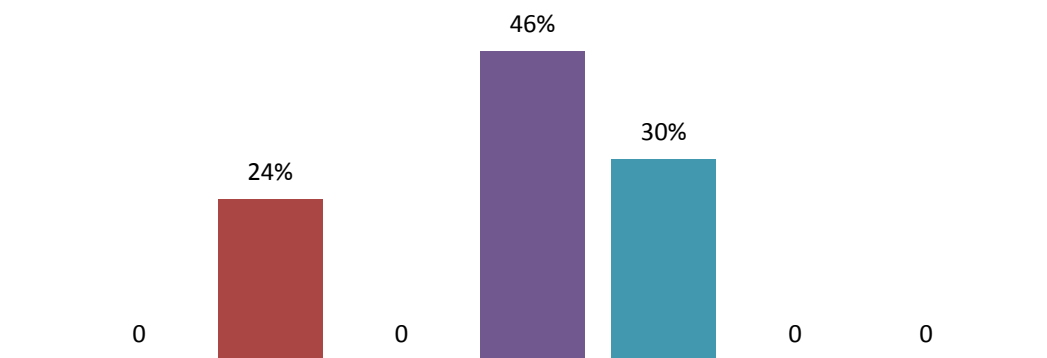

Παρατηρούμε ότι το 42% των επιχειρήσεων χρειάστηκαν την χρηματοδότηση κάποια στιγμή μετά τα 3 έτη λειτουργίας τους, γεγονός που δείχνει ότι ίσως η καινοτομία δεν έχει διαδοθεί ευρέως στην ελληνική επιχειρηματική κοινότητα εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα, αλλά είναι κάτι καινούριο στο οποίο ακόμα προσπαθεί να προσαρμοστεί. Ωστόσο, ένα καθόλου αμελητέο 26% απάντησε ότι χρειάστηκε χρηματοδότηση για την αξιοποίηση της καινοτομίας από την έναρξη των δραστηριοτήτων της, που για την συγκεκριμένη μερίδα επιχειρήσεων σημαίνει ότι ενδεχομένως ιδρύθηκαν με άμεσο στόχο να δημιουργήσουν κάτι καινοτόμο και μοναδικό για την ελληνική αγορά.

Στην συνέχεια, οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν από ποια πηγή έχουν λάβει χρηματοδότηση, με την υποσημείωση ότι εάν έχουν λάβει χρηματοδότηση από περισσότερες από μία πηγές, θα πρέπει να επιλέξουν εκείνη από την οποία το ποσό χρηματοδότησης ήταν πιο υψηλό. Οι απαντήσεις που δόθηκαν εμφανίζονται στο **Γράφημα Γ3**.

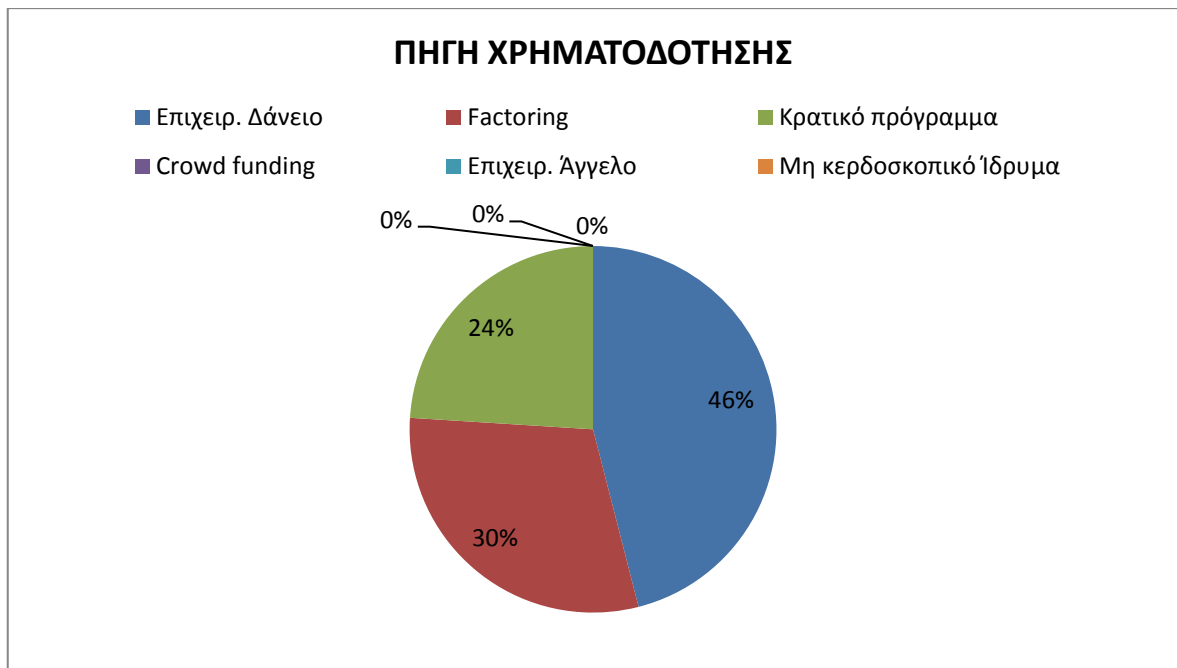
Γ3. Από ποια πηγή έχετε λάβει χρηματοδότηση;

- Μη Κερδοσκοπικό Ίδρυμα
- Κρατικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Έρευνας και Καινοτομίας
- Επιχειρηματικό Άγγελο (Business Angel)
- Επιχειρηματικό Δάνειο (Business Loan)
- Factoring
- Μεγάλη Εταιρεία Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Venture Capital)
- Crowdfunding

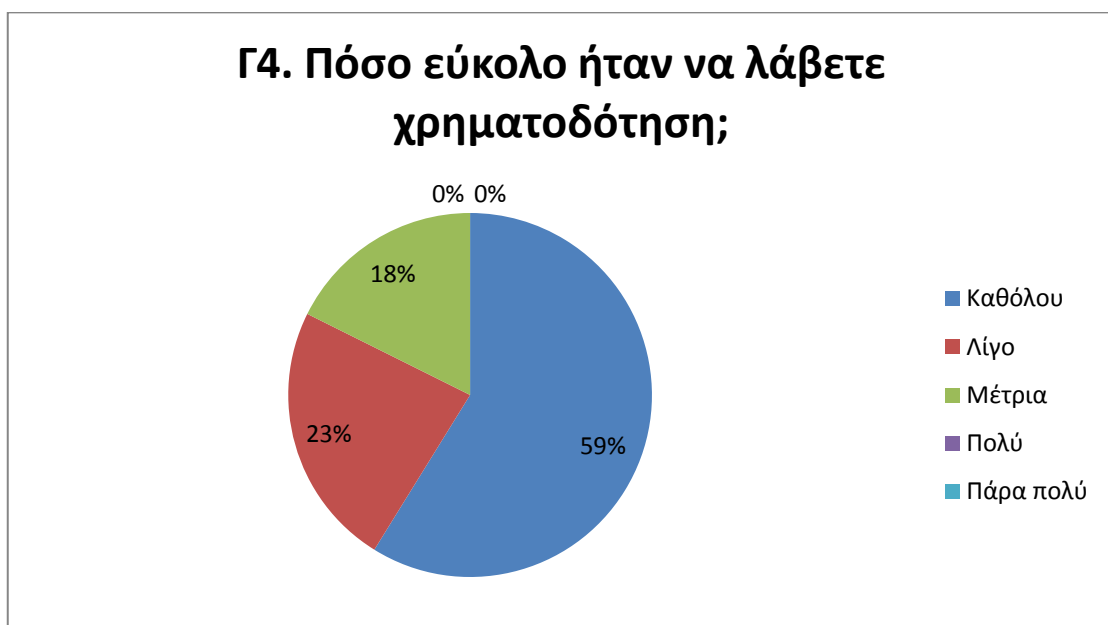
SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Επιχειρημ. Δάνειο	46	46,0	46,0	46,0
Factoring	30	30,0	30,0	76,0
Κρατικό Πρόγραμμα	24	24,0	24,0	100,0
Crowdfunding	0	0,0	0,0	100,0
Μεγ. Εταιρ. Επιχ. Κεφ.	0	0,0	0,0	100,0
Επιχειρ. Άγγελο	0	0,0	0,0	100,0
Μη κερδοσκ. ίδρυμα	0	0,0	0,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Διαπιστώνουμε ότι η κύρια πηγή χρηματοδότησης είναι τα επιχειρηματικά δάνεια σε ποσοστό 46%, γεγονός μάλλον αναμενόμενο, δεδομένου ότι η χρηματοδότηση με εγγύηση επιστροφής των χρημάτων είναι πιο εύκολα προσβάσιμη και έχει μεγαλύτερες πιθανότητες ανταπόκρισης στο αίτημα της επιχείρησης. Παρ' όλα αυτά, βλέπουμε ότι ακολουθούν το Factoring με ποσοστό 30% και τα κρατικά προγράμματα, με ποσοστά 30% και 24% αντίστοιχα, κάτι το οποίο είναι ένα θετικό σημάδι για την ενίσχυση της καινοτομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων.

Η επόμενη ερώτηση αφορά το κατά πόσον ήταν εύκολο για την επιχείρηση να λάβει την χρηματοδότηση. Οι απαντήσεις φαίνονται στο **Γράφημα Γ4**.

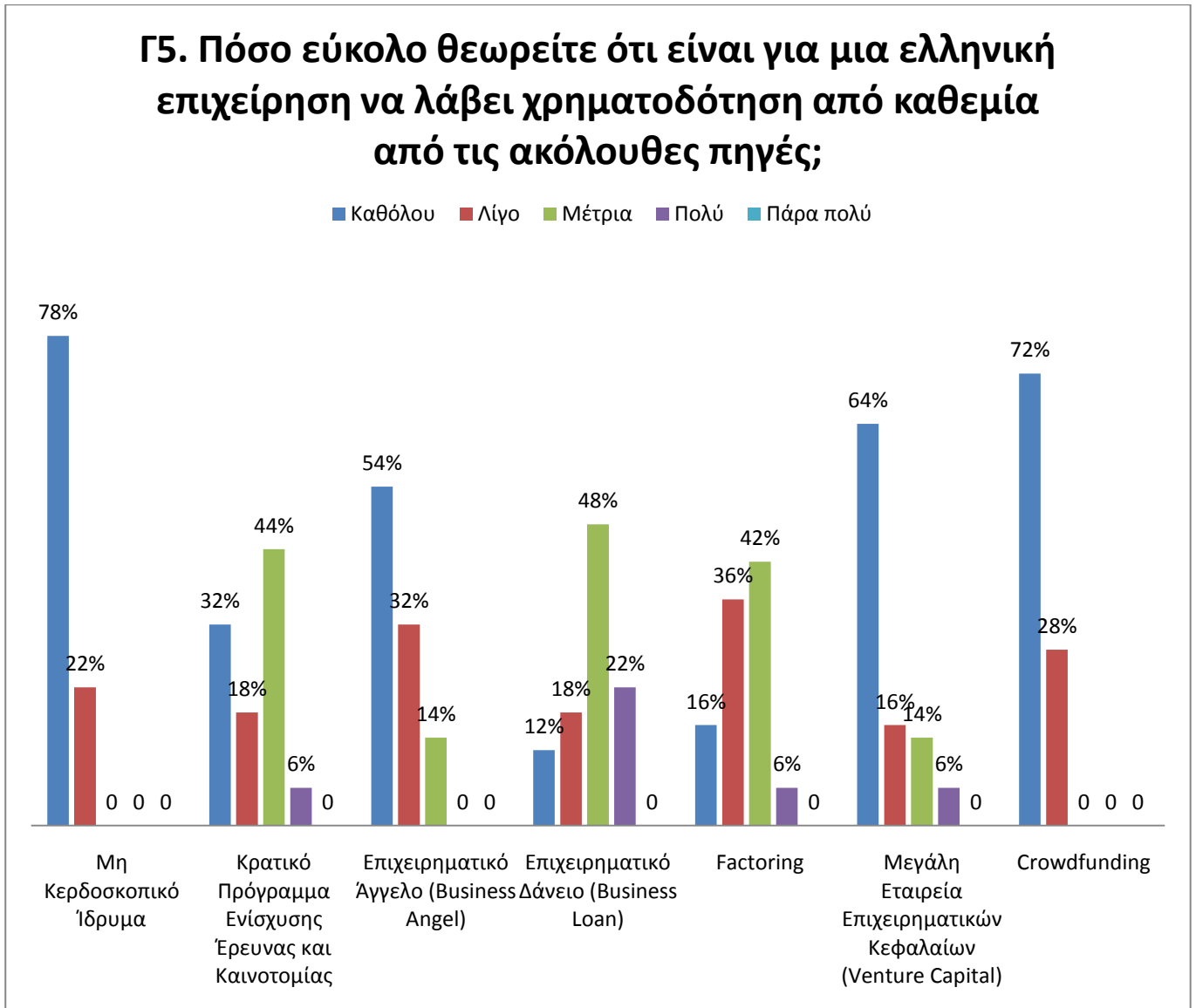
SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Καθόλου	59	59,0	59,0	59,0
Λίγο	23	23,0	23,0	82,0
Μέτρια	18	18,0	18,0	100,0
Πάρα πολύ	0	0,0	0,0	100,0
Πολύ	0	0,0	0,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Παρατηρούμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων καθιστά σαφές ότι η εύρεση χρηματοδότησης δεν ήταν εύκολη υπόθεση, ενώ δεν υπήρξαν συμμετέχοντες που να έδωσαν τις απαντήσεις «Πολύ» και «Πάρα πολύ», κάτι το οποίο δεν μπορούμε να πούμε ότι αποτελεί έκπληξη, ειδικά σε ένα περιβάλλον έντονης οικονομικής ύφεσης και κοινωνικοπολιτικών ανακατατάξεων. Γίνεται εμφανές ότι το κράτος θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη μέριμνα στις διαδικασίες και τις δυνατότητες που σχετίζονται με την χρηματοδότηση της αξιοποίησης της καινοτομίας, με στόχο να αξιολογούνται πιο άμεσα και εύκολα οι προσπάθειες των επιχειρήσεων να καινοτομήσουν και να αναδειχθούν στον σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο.

Ακολουθως, ρωτήσαμε τους συμμετέχοντες κατά πόσο πιστεύουν ότι είναι εύκολο για μία επιχείρηση να λάβει χρηματοδότηση από καθεμία από τις αναφερόμενες πηγές. Οι απαντήσεις τους εμφανίζονται στο **Γράφημα Γ5**.

SPSS

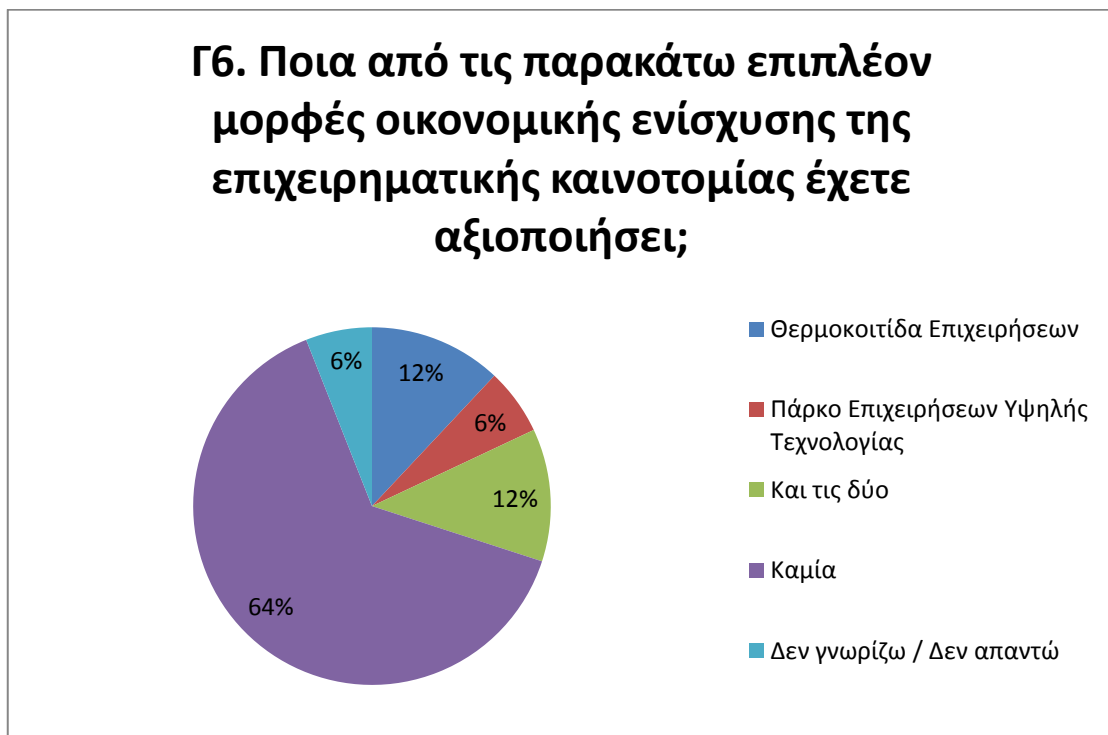
	Frequency				
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Total
Valid					
Μη κερδοσκ. Ίδρυμα	78	22	0	0	100
Κρατ. Πρόγραμμα	32	18	44	6	100
Επιχειρ. Άγγελο	54	32	14	0	100
Επιχειρ. Δάνειο	12	18	48	22	100
Factoring	16	36	42	6	100
Μεγ. Εταιρ. Επιχ. Κεφ.	64	16	14	6	100
Crowdfunding	72	28	0	0	100

	Percent				
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Total
Valid					
Μη κερδοσκ. Ίδρυμα	78,0	22,0	0,0	0,0	100,0
Κρατ. Πρόγραμμα	32,0	18,0	44,0	6,0	100,0
Επιχειρ. Άγγελο	54,0	32,0	14,0	0,0	100,0
Επιχειρ. Δάνειο	12,0	18,0	48,0	22,0	100,0
Factoring	16,0	36,0	42,0	6,0	100,0
Μεγ. Εταιρ. Επιχ. Κεφ.	64,0	16,0	14,0	6,0	100,0
Crowdfunding	72,0	28,0	0,0	0,0	100,0

	Valid Percent				
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Total
Valid					
Μη κερδοσκ. Ίδρυμα	78,0	22,0	0,0	0,0	100,0
Κρατ. Πρόγραμμα	32,0	18,0	44,0	6,0	100,0
Επιχειρ. Άγγελο	54,0	32,0	14,0	0,0	100,0
Επιχειρ. Δάνειο	12,0	18,0	48,0	22,0	100,0
Factoring	16,0	36,0	42,0	6,0	100,0
Μεγ. Εταιρ. Επιχ. Κεφ.	64,0	16,0	14,0	6,0	100,0
Crowdfunding	72,0	28,0	0,0	0,0	100,0

Παρατηρούμε και πάλι ότι το επιχειρηματικό δάνειο θεωρείται πιο πιθανό να αποτελέσει την πηγή χρηματοδότησης της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας, ενώ η χρηματοδότηση από Μη κερδοσκοπικό ίδρυμα και με Crowdfunding θεωρούνται οι πιο απρόσιτες πηγές χρηματοδότησης.

Η επόμενη ερώτηση αφορά ποια από τις επιπλέον αναφερόμενες πηγές οικονομικής ενίσχυσης έχει ενδεχομένως αξιοποιήσει η εκάστοτε επιχείρηση. Οι απαντήσεις φαίνονται στο **Γράφημα Γ6**.

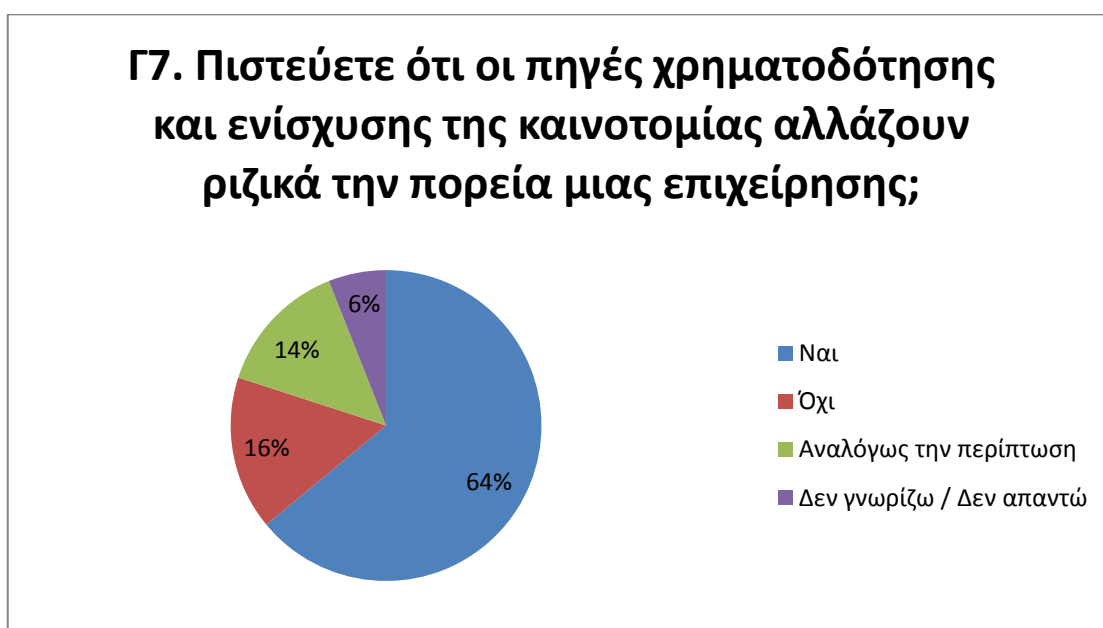
SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Καμία	64	64,0	64,0	64,0
Και τις δύο	12	12,0	12,0	76,0
Θερμοκοιτίδα επιχ.	12	12,0	12,0	88,0
Δεν γνωρίζω	6	6,0	6,0	94,0
Πάρκο επιχ. Υψηλής τεχν.	6	6,0	6,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Όπως φαίνεται, υπάρχουν επιχειρήσεις στο δείγμα μας που έχουν αξιοποιήσει και τουλάχιστον μία από τις επιπλέον μορφές οικονομικής ενίσχυσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, οι οποίες παρατέθηκαν στην εργασία μας. Είναι θετικό το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις έχουν αρχίσει να αξιοποιούν τέτοιου είδους προγράμματα, καθώς βέβαια και ότι τέτοια προγράμματα υποστηρίζονται στην Ελλάδα ολοένα και περισσότερο.

Στην συνέχεια ρωτήσαμε εάν οι συμμετέχοντες πιστεύουν ότι οι πηγές χρηματοδότησης και ενίσχυσης της καινοτομίας αλλάζουν ριζικά την πορεία μιας επιχείρησης. Οι απαντήσεις φαίνονται στο **Γράφημα Γ7**.

SPSS

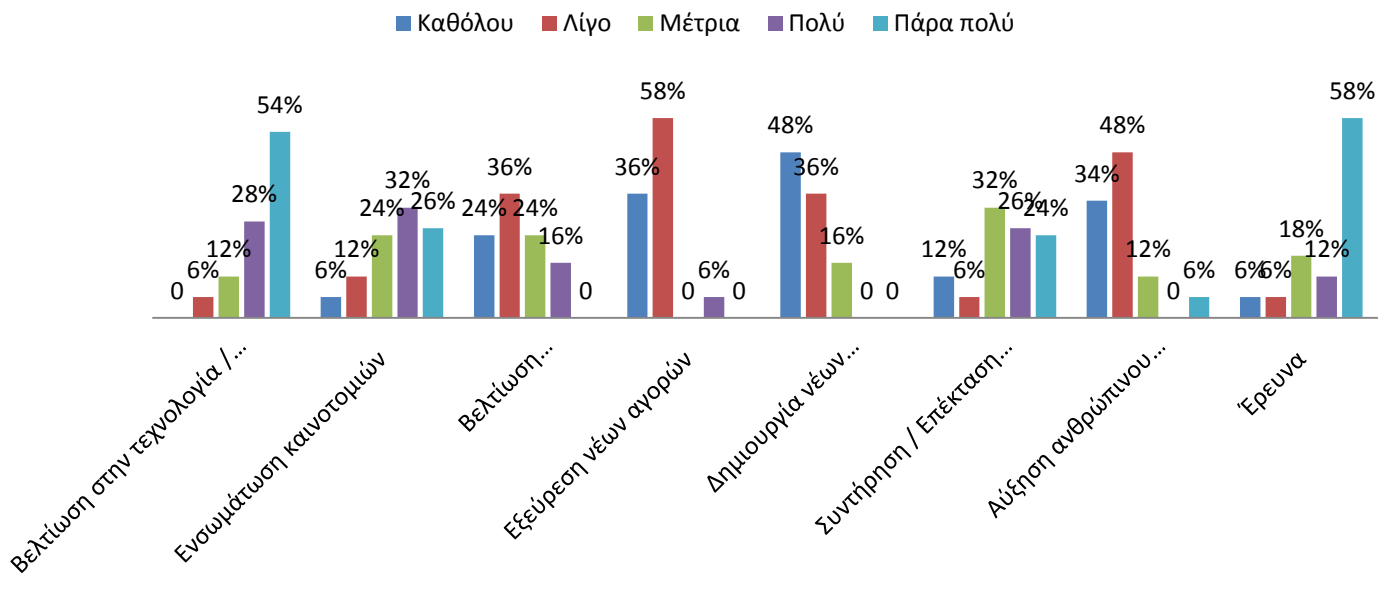
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Ναι	64	64,0	64,0	64,0
Όχι	16	16,0	16,0	80,0
Αναλόγως την περίπτωση	14	14,0	14,0	94,0
Δεν γνωρίζω	6	6,0	6,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Όπως βλέπουμε, φαίνεται ότι οι επιχειρηματίες πιστεύουν ότι η εύρεση της κατάλληλης πηγής χρηματοδότησης και ενίσχυσης της καινοτομίας σε μια επιχείρηση, μπορεί να αλλάξει ριζικά την πορεία της. Πράγματι, η έγκαιρη και επαρκής χρηματοδότηση είναι αναμενόμενο ότι μπορεί να οδηγήσει την επιχείρηση προς την επίτευξη των στόχων της για καινοτομία και ανάδειξη στην αγορά στην οποία στοχεύει.

Κατόπιν, οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν κατά πόσο πιστεύουν ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις ζητούν την χρηματοδότηση για καθέναν από τους αναφερόμενους σκοπούς. Οι απαντήσεις τους εμφανίζονται στο **Γράφημα Γ8**.

Γ8. Κατά πόσο πιστεύετε ότι ζητούν την χρηματοδότηση οι ελληνικές επιχειρήσεις για καθέναν από τους ακόλουθους σκοπούς;

SPSS

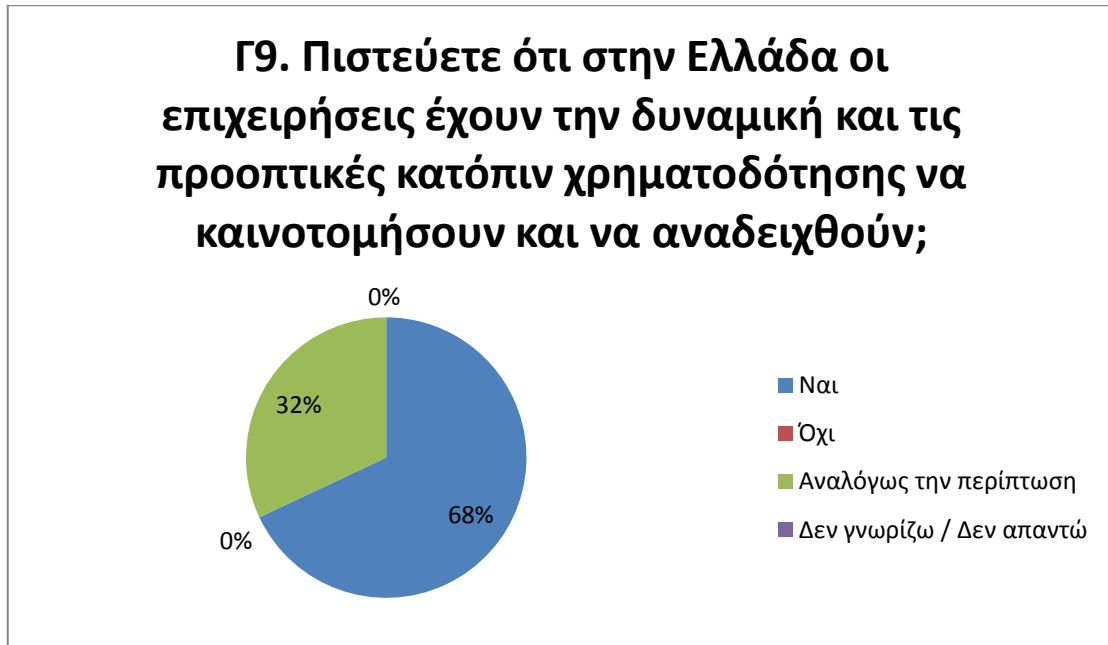
	Frequency					Total
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	
Valid						
Βελτίωση τεχνολογίας	0	6	12	28	54	100
Ενσωμάτωση καινοτομιών	6	12	24	32	26	100
Βελτίωση	24	36	24	16	0	100
Εξεύρεση νέων αγορών	36	58	0	6	0	100
Δημιουργία νέων	48	36	16	0	0	100
Συντήρηση / Επέκταση	12	6	32	26	24	100
Αύξηση ανθρώπ. δυναμικού	34	48	12	0	6	100
Έρευνα	6	6	18	12	58	100

	Percent					
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Total
Valid						
Βελτίωση τεχνολογίας	0,0	6,0	12,0	28,0	54,0	100,0
Ενσωμάτωση καινοτομιών	6,0	12,0	24,0	32,0	26,0	100,0
Βελτίωση	24,0	36,0	24,0	16	0	100,0
Εξεύρεση νέων αγορών	36,0	58,0	0,0	6,0	0,0	100,0
Δημιουργία νέων	48,0	36,0	16,0	0,0	0,0	100,0
Συντήρηση / Επέκταση	12,0	6,0	32,0	26,0	24,0	100,0
Αύξηση ανθρῶπ. δυναμικού	34,0	48,0	12,0	0,0	6,0	100,0
Έρευνα	6,0	6,0	18,0	12,0	58,0	100,0

	Valid Percent					
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Total
Valid						
Βελτίωση τεχνολογίας	0,0	6,0	12,0	28,0	54,0	100,0
Ενσωμάτωση καινοτομιών	6,0	12,0	24,0	32,0	26,0	100,0
Βελτίωση	24,0	36,0	24,0	16	0	100,0
Εξεύρεση νέων αγορών	36,0	58,0	0,0	6,0	0,0	100,0
Δημιουργία νέων	48,0	36,0	16,0	0,0	0,0	100,0
Συντήρηση / Επέκταση	12,0	6,0	32,0	26,0	24,0	100,0
Αύξηση ανθρῶπ. δυναμικού	34,0	48,0	12,0	0,0	6,0	100,0
Έρευνα	6,0	6,0	18,0	12,0	58,0	100,0

Βλέπουμε ότι σε γενικές γραμμές οι επιχειρηματίες θεωρούν ότι μια επιχείρηση είναι πιο πιθανό να ζητήσει την χρηματοδότηση για βελτίωση στην τεχνολογία της και για έρευνα.

Στην συνέχεια, οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν εάν πιστεύουν ότι στην Ελλάδα οι επιχειρήσεις έχουν την δυναμική και τις προοπτικές κατόπιν χρηματοδότησης να καινοτομήσουν και να αναδειχθούν. Στο **Γράφημα Γ9** φαίνονται οι απαντήσεις τους.

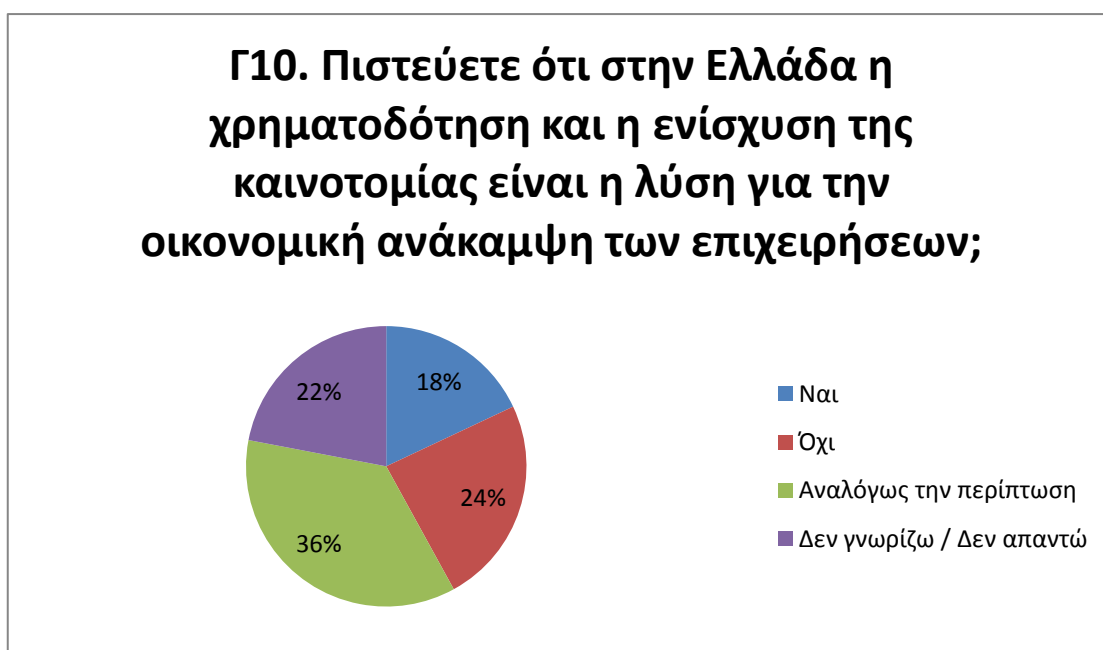
SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Ναι	68	68,0	68,0	68,0
Αναλόγως την περίπτωση	32	32,0	32,0	100,0
Δεν γνωρίζω, Όχι	0	0,0	0,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

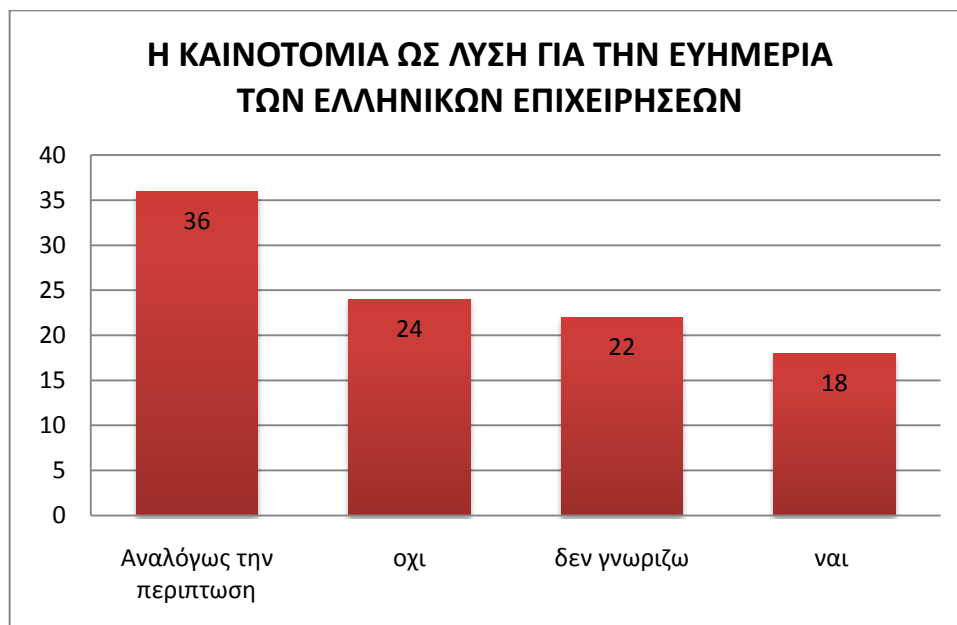
Είναι εμφανές ότι η κυρίαρχη πεποίθηση, σε ποσοστό 68%, είναι ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν δυνατότητες και προοπτικές, εάν βρουν την κατάλληλη χρηματοδότηση, να κατορθώσουν επιτεύγματα στον τομέα της καινοτομίας και να αναδειχθούν στην αγορά στην οποία στοχεύουν.

Στην συνέχεια, οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν εάν πιστεύουν ότι στην Ελλάδα η χρηματοδότηση και η ενίσχυση της καινοτομίας είναι η λύση για την οικονομική ανάκαμψη των επιχειρήσεων. Οι απαντήσεις τους εμφανίζονται στο **Γράφημα Γ10**.

SPSS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
Αναλόγως την περίπτωση	36	36,0	36,0	36,0
Όχι	24	24,0	24,0	60,0
Δεν γνωρίζω	22	22,0	22,0	82,0
Ναι	18	18,0	18,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Όπως φαίνεται, υπάρχει ένα σημαντικό ποσοστό των συμμετεχόντων που θεωρεί ότι η χρηματοδότηση της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας μπορεί να αποτελέσει ένα από τα σημεία που θα οδηγήσουν στην οικονομική ανάκαμψη των καταπονημένων από την οικονομική κρίση ελληνικών επιχειρήσεων.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε και το ερευνητικό μέρος της εργασίας μας, ενώ στην συνέχεια ακολουθούν ορισμένα γενικότερα συμπεράσματα που εξάγαμε από την παρούσα εκπόνηση, τόσο από το θεωρητικό όσο και από το ερευνητικό μέρος αυτής, πέραν των επιμέρους συμπερασμάτων και τον σχολιασμό που παραθέσαμε νωρίτερα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Όπως διαπιστώσαμε από την εκπόνηση της παρούσας εργασίας, η καινοτομία είναι ένας σημαντικός τομέας της ανάπτυξης της σύγχρονης επιχείρησης, εφόσον αποτελεί κινητήρια δύναμη για την εξέλιξή της και την δυναμική ανάδειξή της στην συγκεκριμένη αγορά στην οποία δραστηριοποιείται. Παράλληλα, ο ρόλος που διαδραματίζει στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για την εκάστοτε επιχείρηση, είναι καθοριστικής σημασίας.

Μία επιχείρηση η οποία αξιοποιεί την καινοτομία, μπορεί να διεκδικήσει και να κατορθώσει την επίτευξη των στόχων της πιο σύντομα, με μεγαλύτερη επιτυχία και με περισσότερες πιθανότητες να διατηρήσει την οικονομική της ευρωστία στο μέλλον, αν κατορθώσει να αξιοποιήσει τα οφέλη που θα αποκομίσει από την αναγνώριση των προσπαθειών και των επιτευγμάτων της, από την στιγμή που αυτά θα έχουν οδηγήσει στην επικράτησή της στον εκάστοτε κλάδο.

Γίνεται ωστόσο σαφές, ότι στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, οι επιχειρήσεις χρειάζονται κάποιου είδους οικονομική ενίσχυση, τουλάχιστον κατά τα πρώτα στάδια αξιοποίησης της καινοτομίας, δεδομένου ότι πρόκειται για μια διαδικασία που περιλαμβάνει την χρήση προηγμένου εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, εκτεταμένη έρευνα και μελέτη, καθώς και μία πληθώρα ειδικευμένου και επιστημονικού προσωπικού.

Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο πολλές επιχειρήσεις στρέφονται προς την αναζήτηση κάποιας πηγής χρηματοδότησης της αξιοποίησης της καινοτομίας την οποία επιχειρούν, είτε από την έναρξη των δραστηριοτήτων τους, είτε σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο της ανάπτυξής τους.

Όπως έδειξε και η έρευνα η οποία διεξάχθηκε στα πλαίσια της εργασίας αυτής, παρά τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες που επικρατούν και στην Ελλάδα την περίοδο αυτή, δεν είναι λίγες οι επιχειρήσεις που επιχειρούν να ενσωματώσουν την καινοτομία στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα, είτε σε μικρό είτε σε μεγάλο βαθμό, ενώ είδαμε ότι υπάρχουν και περιπτώσεις επιχειρήσεων οι οποίες έχουν διακριθεί και λάβει βραβεία καινοτομίας.

Αυτό είναι ένα σημαντικό δείγμα για τις προοπτικές που εμφανίζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες, εάν δεχτούν την κατάλληλη χρηματοδότηση, είναι σε θέση να διαπρέψουν και να διακριθούν σε αρκετά πεδία που σχετίζονται με την επιχειρηματική αξιοποίηση της καινοτομίας.

Η εκτίμηση αυτή άλλωστε, επιβεβαιώνεται και από τους ίδιους τους επιχειρηματίες, οι οποίοι, όπως βλέπουμε από τα αποτελέσματα της έρευνας, απαντούν ότι η πεποίθησή τους είναι ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν την δυνατότητα και τις προοπτικές να αναδειχθούν, εάν δεχτούν την απαιτούμενη χρηματοδότηση από τις πηγές χρηματοδότησης της επιχειρησιακής αξιοποίησης της καινοτομίας.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] Tyagi R. (2006), Management Innovation-Role of a Consultant, [pdf]
- [2] Merriam Webster, Full Definition of INNOVATION, [online] Available at:
< <http://www.merriam-webster.com/dictionary/innovation> > [Accessed January 2016]
- [3] SagePub, [online] Available at:
< http://www.sagepub.com/upm-data/23137_Chapter_1 > [Accessed January 2016]
- [4] Journal RtmOnline, [online] Available at:
< <http://journal.rtmonline.in/vol21iss2/053013> > [Accessed January 2016]
- [5] Buxton W. (2005), Innovation vs. Invention, [pdf] Available at:
< <https://www.lri.fr/~mb/ENS/FONDIHM/2013/papers/Buxton-BusinessWeek05> >
[Accessed January 2016]
- [6] Maramvelakhs, Καινοτομία, [online] Available at:
< http://www.liaison.uoc.gr/documents/unistep/parousiaseis_plaisia_unistep/01_kainotomia_maramvelakhs.pdf > [Accessed January 2016]
- [7] Wikipedia, Έρευνα και Ανάπτυξη, [online] Available at:
< https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CF%81%CE%B5%CF%85%CE%BD%CE%B1_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CE%91%CE%BD%CE%AC%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7 > [Accessed January 2016]
- [8] Riederer J.P., Baier M., Graefe G. (2005), Innovation Management – An Overview and some Best Practices, [pdf]
- [9] World Intellectual Property Organization (2011), Business Models of Innovation – “Closed Innovation” and “Open Innovation”, [pdf] Available at:
< http://www.zis.gov.rs/upload/documents/pdf_sr/pdf_seminari/Radionica_Plasman_inovacija_i_transfer_tehnologije/Closed%20Innovation%20and%20Open%20Innovation.pdf > [Accessed January 2016]
- [10] Wikipedia, Closed Innovation, [online] Available at:
< http://en.wikipedia.org/wiki/Closed_innovation > [Accessed January 2016]
- [11] Rahman H., Ramos I. (2010), Open Innovation in SMEs: From Closed Boundaries to Networked Paradigm, [pdf] Available at:
< <http://iisit.org/Vol7/IISITv7p471-487Rahman792.pdf> > [Accessed January 2016]
- [12] Samperi J., Hollins B., Holdway R. (2002), Finding Tomorrow Today, [pdf]
- [13] Apecis, [pdf] Available at:
< <http://is2.lse.ac.uk/asp/aspecis/20110160.pdf> > [Accessed January 2016]

- [14] Attar H., Shahabi S.M.R., Nasiri S. (2012), The Rational View of Product Innovation: A Critical Investigation, [pdf]
- [15] Nieto M. (2003), From R&D management to knowledge management. An overview of studies of Innovation Management, [pdf]
- [16] Ottosson S. (2006), Handbook in Innovation Management, [pdf]
- [17] Ραφαηλίδης Α. (1998), Μια εισαγωγή στα θέματα της καινοτομίας και της τεχνολογικής αλλαγής. [pdf]
- [18] Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2014), ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΕ 2014 – 2020, [pdf] Available at:
<http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/fiche_innovation_el.pdf> [Accessed January 2016]
- [19] Wikipedia (2016), Startup Company, [online] Available at:
< https://en.wikipedia.org/wiki/Startup_company > [Accessed January 2016]
- [20] Wikipedia (2016), Νεοφυής Επιχείρηση, [online] Available at:
<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%B5%CE%BF%CF%86%CF%85%CE%AE%CF%82_%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%AF%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B7> [Accessed January 2016]
- [21] Northwestern University (2016), Faculty Startup Guide, [pdf] Available at:
<<http://invo.northwestern.edu/sites/default/files/startup/Faculty-Startup-Guide.pdf>> [Accessed January 2016]
- [22] Wikipedia (2016), Angel Investor, [online] Available at:
< https://en.wikipedia.org/wiki/Angel_investor > [Accessed January 2016]
- [23] Wildcatangels (2016), [online] Available at:
< www.wildcatangels.com > [Accessed January 2016]
- [24] Hydeparkangels (2016), [online] Available at:
< www.hydeparkangels.com > [Accessed January 2016]
- [25] Heartlandangels (2016), [online] Available at:
< www.heartlandangels.com > [Accessed January 2016]
- [26] Cornerstoneangels (2016), [online] Available at:
< www.cornerstoneangels.com > [Accessed January 2016]
- [27] Wikipedia (2016), Business loan, [online] Available at:
< https://en.wikipedia.org/wiki/Business_loan > [Accessed January 2016]
- [28] Wikipedia (2016), Πρακτόρευση απαιτήσεων, [online] Available at:

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CF%8C%CF%81%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7_%CE%91%CF%80%CE%B1%CE%B9%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD> [Accessed January 2016]

[29] Bank of Greece (2016), Εταιρείες Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων, [online] Available at:

<<http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Supervision/LegalF/debitinstitutions/factoring.aspx>> [Accessed January 2016]

[30] Wikipedia (2016), Κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, [online] Available at:

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B5%CF%86%CE%AC%CE%BB%CE%B1%CE%B9%CE%B1_%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD_%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%BF%CF%87%CF%8E%CE%BD> [Accessed January 2016]

[31] Hellmann T., Puri M. (2002), Venture Capital and the Professionalization of Start-Up Firms: Empirical Evidence, [pdf] Available at:

<http://strategy.sauder.ubc.ca/hellmann/pdfs/refereed_papers/Hellmann%20Puri%20JF%202002.pdf> [Accessed January 2016]

[32] Dotzler F. (2001), Hiring an Effective Chief Executive to Run a Start-Up Company, [pdf] Available at:

<http://www.denovovc.com/articles/hiring_effective.pdf> [Accessed January 2016]

[33] Wikipedia (2016), Equity crowdfunding, [online] Available at:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Equity_crowdfunding> [Accessed January 2016]

[34] Διαμαντοπούλου Β. (2014), Νεοφυείς Επιχειρήσεις στην Ελλάδα: Υποστήριξη μέσω θερμοκοιτίδων, [pdf] Available at:

<https://pithos.grnet.gr/pithos/rest/vdiamant%40aegean.gr/files/SamosBiz/2_%CE%9D%CE%B5%CE%BF%CF%86%CF%85%CE%B5%CE%B9%CC%81%CF%82+%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CC%81%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82+%CE%83%CF%84%CE%B7%CE%BD+%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B1%CC%81%CE%B4%CE%B1_%CE%A5%CF%80%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B7%CC%81%CF%81%CE%B9%CE%BE%CE%B7+%CE%BC%CE%B5%CC%81%CF%83%CF%89+%CE%B8%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%BF%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CF%84%CE%B9%CC%81%CE%B4%CF%89%CE%BD.pdf> [Accessed January 2016]

[35] Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (2002), ΕΛΕΥΘΩ: Πρόγραμμα ενίσχυσης των θερμοκοιτίδων, [online] Available at:

<<http://www.kathimerini.gr/117727/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/eley8w-programma-enisyshs-twn-8ermokoitidwn>> [Accessed January 2016]

[36] Προοπτικές & τρόποι ενίσχυσης νεοφυών επιχειρήσεων (start ups) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, [pdf] Available at:

<http://www.champier.gr/pieriaimages/D_F10384.T.-PROSKLISIIMERIDATECHNOPOLI.pdf>

[37] Χαχαμίδου Μ. (2014), ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, [pdf] Available at:
< http://dasta.auth.gr/uploaded_files/635526894665310202.pdf >
[Accessed January 2016]

[38] Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» - ΕΠΑνΕΚ κίνηση (2014-2020), [online] Available at:
< <http://www.antagonistikotita.gr/epanek/> > [Accessed January 2016]

[39] Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2014), *HORIZON 2020 εν συντομία*, [pdf] Available at:
<https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_EL_KI0213413ELN.pdf> [Accessed January 2016]

[40] *Εργαλείο Ενίσχυσης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που Καινοτομούν*, [online] Available at:
<<http://www.vkpremium.gr/%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CE%BB%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%B5%CE%BD%CE%AF%CF%83%CF%87%CF%85%CF%83%CE%B7%CF%82-%CE%BC%CE%BC%CE%B5-%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%84%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CF%85%CE%BD/>> [Accessed January 2016]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Πηγές Χρηματοδότησης της Επιχειρησιακής Αξιοποίησης της Καινοτομίας

Το παρακάτω ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο, απευθύνεται σε Ελληνικές Επιχειρήσεις, και θα βοηθήσει αποκλειστικά και μόνο για την συλλογή στατιστικών στοιχείων στα πλαίσια Πτυχιακής Εργασίας με θέμα "Πηγές Χρηματοδότησης της Επιχειρησιακής Αξιοποίησης της Καινοτομίας".

Όροι που χρησιμοποιούνται στο ερωτηματολόγιο:

Επιχειρηματική Καινοτομία (Business Innovation): Η καινοτομία που συντελείται εντός των πλαισίων μιας επιχείρησης, για την ανάπτυξη νέων και πρωτοποριακών προϊόντων ή υπηρεσιών, με στόχο την διαφοροποίησή της και την επικράτησή της απέναντι στον ανταγωνισμό.

Ευχαριστώ θερμά για την συμμετοχή σας.

* Απαιτείται

A. Στοιχεία Επιχείρησης

1. Τι μορφή έχει η επιχείρησή σας; *

- Ατομική Επιχείρηση
- Ομόρρυθμη Εταιρεία
- Ετερόρρυθμη Εταιρεία
- Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
- Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία
- Ανώνυμη Εταιρεία
- Συνεταιρισμός
- Κοινωνική Επιχείρηση
- Άλλο:

2. Σε ποιον κλάδον δραστηριοποιείται η επιχείρησή σας; *

- Νέες Τεχνολογίες και Διαδίκτυο
- Ένδυση / Υπόδυση
- Υγεία
- Εκπαίδευση
- Τουρισμός
- Εστίαση
- Κατασκευές
- Μεταφορές
- Περιβάλλον
- Γεωργία
- Εμπόριο
- Άλλο:

3. Πού δραστηριοποιείται η εταιρεία σας; *

- Στην Ελλάδα
- Στο Εξωτερικό
- Και τα δύο

4. Πόσα χρόνια λειτουργίας αριθμεί η επιχείρησή σας; *

- Λιγότερο από 1
- 1-2
- 3-5
- Πάνω από 5

[Συνέχεια >](#)

 Ολοκληρώθηκε το 33%

Πηγές Χρηματοδότησης της Επιχειρησιακής Αξιοποίησης της Καινοτομίας

* Απαιτείται

B. Επιχειρηματική Καινοτομία

1. Κατά πόσον η καινοτομία αποτελεί μέρος της επιχειρηματικής σας δραστηριότητας; *

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

2. Αν η καινοτομία αποτελεί μέρος της δραστηριότητας, ποιο μοντέλο επιχειρηματικής καινοτομίας ακολουθείτε;

- Ανοικτό Μοντέλο (Καινοτομία που αναπτύσσεται σε συνεργασία με πελάτες, προμηθευτές, συνεργάτες, λοιπές επιχειρήσεις κλπ.)
- Κλειστό Μοντέλο (Αυστηρά εντός επιχείρησης)
- Συνδυασμό των ανωτέρω
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

3. Πιστεύετε ότι χωρίς την καινοτομία θα είχατε την ίδια πορεία που έχετε μέχρι σήμερα;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

4. Πιστεύετε ότι μια επιχείρηση οφείλει να καινοτομεί; *

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

5. Έχετε λάβει κάποιο βραβείο καινοτομίας ως επιχείρηση; *

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

6. Εάν ναι, ποιο μέρος της δραστηριότητάς σας αφορά η καινοτομία σας;

- Τεχνολογική Καινοτομία
- Καινοτομία Προϊόντος
- Καινοτομία Διαδικασίας
- Καινοτομία Διοίκησης
- Καινοτομία Μάρκετινγκ
- Άλλο:

7. Κατά πόσον επενδύει οικονομικά η επιχείρηση στο Τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) της; *

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

8. Κατά πόσον πιστεύετε ότι η υιοθέτηση της καινοτομίας στην δραστηριότητα μιας επιχείρησης συμβάλλει στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος; *

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

9. Πιστεύετε ότι η ελληνική επιχειρηματική πραγματικότητα ευνοεί την ανάπτυξη καινοτομικής δραστηριότητας; *

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

10. Πιστεύετε ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις θα πρέπει να προσανατολιστούν στην ανάπτυξη καινοτομικής δραστηριότητας; *

- Ναι
- Όχι
- Ίσως
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

« Πίσω

Συνέχεια »

Ολοκληρώθηκε το 66%

Πηγές Χρηματοδότησης της Επιχειρησιακής Αξιοποίησης της Καινοτομίας

* Απαιτείται

Γ. Πηγές Χρηματοδότησης

1. Έχει η επιχείρησή σας απευθυνθεί σε κάποια πηγή χρηματοδότησης για την αξιοποίηση της καινοτομίας; *

- Ναι
 Όχι
 Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

2. Εάν ναι, σε ποιο στάδιο της ανάπτυξής της χρειάστηκε χρηματοδότηση;

- Από την έναρξη των δραστηριοτήτων της
 Κάποια στιγμή μέσα στα 3 πρώτα έτη λειτουργίας
 Κάποια στιγμή μετά τα 3 έτη λειτουργίας
 Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

3. Από ποια πηγή έχετε λάβει χρηματοδότηση;

Εάν έχετε λάβει χρηματοδότηση από περισσότερες από μία πηγές, επιλέξτε εκείνη με το μεγαλύτερο ποσό χρηματοδότησης.

- Μη Κερδοσκοπικό Ίδρυμα
 Κρατικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Έρευνας και Καινοτομίας
 Επιχειρηματικό Άγγελο (Business Angel)
 Επιχειρηματικό Δάνειο (Business Loan)
 Factoring
 Μεγάλη Εταιρεία Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Venture Capital)
 Crowd Funding
 Άλλο:

4. Πόσο εύκολο ήταν να λάβετε χρηματοδότηση;

- Καθόλου
 Λίγο
 Μέτρια
 Πολύ
 Πάρα πολύ

5. Πόσο εύκολο θεωρείτε ότι είναι για μια ελληνική επιχείρηση να λάβει χρηματοδότηση από καθεμία από τις ακόλουθες πηγές; *

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Μη Κερδοσκοπικό Ίδρυμα	☐	☐	☐	☐	☐
Κρατικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Έρευνας και Καινοτομίας	☐	☐	☐	☐	☐
Επιχειρηματικό Άγγελο (Business Angel)	☐	☐	☐	☐	☐
Επιχειρηματικό Δάνειο (Business Loan)	☐	☐	☐	☐	☐
Factoring	☐	☐	☐	☐	☐
Μεγάλη Εταιρεία Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Venture Capital)	☐	☐	☐	☐	☐
Crowd Funding	☐	☐	☐	☐	☐

6. Ποια από τις παρακάτω επιπλέον μορφές οικονομικής ενίσχυσης της επιχειρηματικής καινοτομίας έχετε αξιοποιήσει; *

- Θερμοκοιτίδα Επιχειρήσεων
- Πάρκο Επιχειρήσεων Υψηλής Τεχνολογίας
- Και τις δύο
- Καμία
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

7. Πιστεύετε ότι οι πηγές χρηματοδότησης και ενίσχυσης της καινοτομίας αλλάζουν ριζικά την πορεία μιας επιχείρησης; *

- Ναι
- Όχι
- Αναλόγως την περίπτωση
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

8. Κατά πόσον πιστεύετε ότι ζητούν την χρηματοδότηση οι ελληνικές επιχειρήσεις για καθέναν από τους ακόλουθους σκοπούς; *

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Βελτίωση στην τεχνολογία / τον εξοπλισμό	☐	☐	☐	☐	☐
Ενσωμάτωση καινοτομιών	☐	☐	☐	☐	☐
Βελτίωση αποτελεσματικότητας - Αναδιοργάνωση δομών	☐	☐	☐	☐	☐
Εξεύρεση νέων αγορών	☐	☐	☐	☐	☐
Δημιουργία νέων συνεργασιών	☐	☐	☐	☐	☐
Συντήρηση / Επέκταση εγκαταστάσεων	☐	☐	☐	☐	☐
Αύξηση ανθρώπινου δυναμικού	☐	☐	☐	☐	☐
Έρευνα	☐	☐	☐	☐	☐

9. Πιστεύετε ότι στην Ελλάδα οι επιχειρήσεις έχουν την δυναμική και τις προοπτικές κατόπιν χρηματοδότησης να καινοτομήσουν και να αναδειχθούν; *

- Ναι
- Όχι
- Αναλόγως την περίπτωση
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

10. Πιστεύετε ότι στην Ελλάδα η χρηματοδότηση και η ενίσχυση της καινοτομίας είναι η λύση για την οικονομική ανάκαμψη των επιχειρήσεων; *

- Ναι
- Όχι
- Αναλόγως την περίπτωση
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

[« Πίσω](#)

[Υποβολή](#)

Μην υποβάλλετε ποτέ κωδικούς πρόσβασης μέσω των Φορμών Google.

100%: Τα καταφέρατε.